

MUSIC JOURNAL

วารสารเพลงดนตรี

ISSN 0858-9038

Volume 30 No.11

July 2025

ເພງ ຈຳປາເມືອງລາວ

ປະພັນເນື້ອຮ້ອງ ໂດຍ: ມະຫາພູມມິ ຈິດຕະພິງ

ປະພັນທຳນອງ ໂດຍ: ອຸຕະມະ ຈຸນລະມະນີ

ຮຽບຮຽງປະສານດົນຕີ ໂດຍ: ວິສະກະມິນ ໄຊວານິດສິຣິ

Jaam Pa Mueang Lao

Written by Maha Phoumi Chittaphong and Outama Choulamany
Arranged by Viskamol Chaiwanichsiri

PENINSULA MOMENTS

At The Peninsula Bangkok, world-class hospitality enriched with compelling Thai cultural experiences creates perfect memorable moments.

THE PENINSULA
B A N G K O K

HONG KONG • SHANGHAI • BEIJING • TOKYO • NEW YORK • CHICAGO • BEVERLY HILLS • PARIS • BANGKOK • MANILA
Under Development LONDON • ISTANBUL • YANGON • peninsula.com

EDITOR'S TALK

สวัสดีผู้อ่านเพลงดนตรีทุกท่าน ปกติเดือนกรกฎาคมนี้เป็นภาพบรรยากาศจากงานเฉลิมฉลองครบรอบ ๓๕ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ลาว จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมี ดร.ดาราวอน กิตติพันธ์ รองรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สปป.ลาว เป็นประธานร่วม พร้อมด้วยคณะทูตานุทูตและแขกผู้มีเกียรติกว่า ๕๐๐ คนจากทั้งสองประเทศ ในโอกาสนี้คณะอาจารย์และนักดนตรีจากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และวง Thailand Philharmonic Orchestra ได้ร่วมบรรเลงดนตรีบนเวทีเดียวกับอาจารย์และนักเรียนของวิทยาลัยศิลปะแห่งชาติลาว ถ่ายทอดบทเพลงแห่งมิตรภาพที่สะท้อนพลังของดนตรีในการเชื่อมโยงผู้คนและวัฒนธรรมข้ามพรมแดน

Music Entertainment นำเสนอบทความ “ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม” ตอนที่ ๙ เป็นตอนต่อเนื่องของครู “ปรีชา เมตไตรย์” พร้อมนำเสนอผลงานเพิ่มเติมอีก ๖ บทเพลง ดังนี้ เสียงจากไพรวัลย์ รักที่จางหนีพ่อ น้ำตาจากโขน้ำตาลกันแก้ว ไหนว่าไม่มีลม และแม่พิมพ์ของชาติ ในฉบับเพลงนำเสนอข้อมูลความเป็นมาของเพลง เนื้อเพลง โน้ตเพลง และการวิเคราะห์ทางทฤษฎีดนตรี ติดตามได้ในบทความ

Wind Band Literature พาผู้อ่านไปทำความรู้จักกับบทเพลงสำหรับวงเครื่องลมซึ่งประพันธ์ขึ้นในช่วงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ โดยคีตกวีทั้งชาวฝรั่งเศสและชาวต่างชาติผู้มาพำนักและสร้างงานในปารีส ผ่านงานแสดงของมหิดลวินดอร์เคสตรา (Mahidol Wind Orchestra) อันเป็นวงดนตรีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ด้วยรายการที่ชื่อว่า “Modern French Soundscape”

Classical Guitar เกาะลิ่กเกี่ยวกับวัสดุในการสร้างกล่องกีตาร์คลาสสิกในปัจจุบันซึ่ง

มีทั้งหมด ๓ ประเภท ด้วยกัน เนื่องจากกีตาร์เป็นอีกหนึ่งเครื่องดนตรีที่มีความบอบบางมาก เพราะทำมาจากไม้ที่ไม่สามารถแตกเสียหายได้จากการถูกระแทก กล่องใส่กีตาร์ในลักษณะกล่องแข็ง (Hardcase) จึงมีความจำเป็นในการช่วยปกป้องเครื่องดนตรี

Thai and Oriental Music พาผู้อ่านไปทำความรู้จักกับ เพลงรอน เป็นเพลงหน้าพาทย์ประกอบเพื่อการแสดงฤทธิ์ แสดงพลังอำนาจของตัวละครที่มีความพิเศษแตกต่างจากตัวละครอื่น ๆ ในกลุ่มของมนุษย์ เช่น ยักษ์ ราชกษัตริย์ และผีเสื้อสมุทร

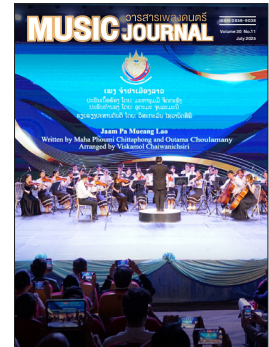
Review พาไปสัมผัสบรรยากาศของ Thailand NEW Virtuosi Summer Academy 2025 ซึ่งเป็นค่ายไวโอลินสำหรับเยาวชนนักไวโอลินไทยรุ่นใหม่ ในช่วงภาคฤดูร้อน จัดขึ้นเป็นครั้งแรกระหว่างวันที่ ๒๑-๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ Bangkok String Academy

Percussion เป็นตอนต่อเนื่องของบทความ “ศาสตร์การเรียนรู้การบรรเลงกลองชุด” โดยในตอนที่ ๒ นี้จะให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกกลองชุดอย่างเหมาะสม การทำความเข้าใจประเภทของกลองชุดแต่ละแบบ เช่น กลองอะคูสติค อิเล็กทรอนิกส์ หรือไฮบริด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเครื่องดนตรีได้ตรงตามความต้องการและบริบทการใช้งาน

Music: Did you know? พาไปเรียนรู้บทประพันธ์ที่หลากหลายทั้ง ๓ ผลงาน ที่ผู้แต่งได้อุทิศผลงานเหล่านี้ให้แก่ Johannes Brahms แต่ละผลงานมีแรงบันดาลใจอย่างไร และเป็นผลงานจากคีตกวีท่านไหนบ้าง ติดตามได้ใน

ดวงฤทัย โศครัตน์ศิริ

MUSIC JOURNAL

Volume 30 No. 11
July 2025

กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สำหรับข้อเขียนที่ได้รับการพิจารณา กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยรักษาหลักการและแนวคิดของผู้เขียนแต่ละท่านไว้ ข้อเขียนและบทความที่ดีพิมพ์ ถือเป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่ขอรับผิดชอบบทความนั้น

เจ้าของ

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณาธิการบริหาร

ดวงฤทัย โศครัตน์ศิริ

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ธัญญวรรณ รัตนภาพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

Kyle Fyr

ฝ่ายภาพ

คณินิจ ทองใบอ่อน

ฝ่ายศิลป์

จัญญุ ณะการดี
นเรศเรษฐ์ รังหอม

พิสูจน์อักษรและรูปเล่ม

ธัญญวรรณ รัตนภาพ

เว็บมาสเตอร์

ภรณ์ทิพย์ สายพานทอง

สำนักงาน

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
(วารสารเพลงดนตรี)
๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔
ต่อ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๓๐
musicjournal@gmail.com

CREATIVE
CITY OF MUSIC
NAKHON
PATHOM

“นครปฐม
เมืองดนตรี”

Nakhonpathom Cityofmusic

สารบัญ Contents

Music Entertainment

06

เรื่องเล่าเบสของสนองปัญญา
“ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม”
ตอนที่ ๙ “ปรีชา เมตไตรย์” ๓
นักเรียบเรียงเสียงประสาน
กิตติ ศรีเปารยะ
(Kitti Sripaurya)

Wind Band Literature

24

ภูมิทัศน์เสียงแห่งฝรั่งเศสยุคสมัยใหม่
บทบันทึกจากรายการแสดง
วงดุริยางค์เครื่องลม
ธนพล เศตะพราหมณ์
(Thanapol Setabrahmana)

Classical Guitar

30

“Classical Guitar Cases”
เจาะลึกวัสดุที่ใช้ในการสร้าง
กล่องกีตาร์คลาสสิกสุดแกร่ง
ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ
(Chinnawat Themkumkwun)

Thai and Oriental Music

36

รอน หรือ รอนการแสดง
เดชน์ คงอิม
(Dejn Gong-im)

Review

44

ค่ายไวโอลินสำหรับเยาวชน
นักไวโอลินไทยรุ่นใหม่ ภาคฤดูร้อน
THAILAND NEW VIRTUOSI
SUMMER ACADEMY
วิศน์ วงศ์วิรุณห์
(Visanee Vongvirulh)

Percussion

58

ศาสตร์การเรียนรู้การบรรเลงกลองชุด
ตอนที่ ๒ การเลือกกลองชุดให้เหมาะสม
รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ
(Rungkiat Siriwongsuwan)

Music: Did you know?

62

๗ เรื่องราว จาก ๗ เพลง
เบื้องหลังเพลงที่อุทิศให้
Johannes Brahms
กฤตยา เชื้อมวราศาสตร์
(Krittaya Chuamwarasart)

*เราเลือกหัวเรื่องที่ต้องการ
เพื่ออ่านเรื่องราวด้านใน

เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา “ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม”

ตอนที่ ๙ “ปรีชา เมตไตรย์” ๓ นักเรียบเรียงเสียงประสาน

เรื่อง:
กิตติ ศรีเปารยะ (Kitti Sripaurya)
ที่ปรึกษาวิชาการ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลงานเรียบเรียงเสียงประสานเพลงลูกทุ่ง

นอกจากสร้างผลงานเรียบเรียงประสานให้บทเพลงไทยสากลประเภทลูกกรุงแล้ว “ปรีชา เมตไตรย์” (ครูปรีชา) ท่านยังทำงานเรียบเรียงเสียงประสานให้แก่นักร้องฝ่ายลูกทุ่งในยุคนั้นอีกหลายคน ดังตัวอย่างที่ผู้เขียนเลือกมานำเสนอในตารางต่อไปนี้

ชื่อเพลง	ขับร้องโดย	ชื่อเพลง	ขับร้องโดย
สัจจะของชานา, รักพี่จงหนีพ่อ	ยงยุทธ เชี่ยวชาญชัย	ไหนดว่าไม่ลืม, ด่วนพิศवास	ผ่องศรี วรนุช
น้ำตาลกันแก้ว, รอยไถแปร	ก้าน แก้วสุพรรณ	น้ำตาจ๋าโท, มนต์รักป่าซาง	สุรพล สมบัติเจริญ
เสียงจากไพรวัลย์, ดาวบ้านนา	ไพรวัลย์ ลูกเพชร	ฯลฯ	

หลายเพลงจากลิสต์ดังกล่าวเป็นผลงานประพันธ์ของ “สุรพล สมบัติเจริญ” (ครูสุรพลฯ) ข้อมูลจากเว็บไซต์โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ Royal Thai Air Force School of Music บันทึกไว้ว่า ช่วงนั้นครูสุรพลฯ ยังเป็นทหารอากาศ ส่วนครูปรีชาท่านจะรับหน้าที่เรียบเรียงเสียงประสานดนตรีให้ทั้งหมด (ท่านเป็นผู้บังคับบัญชาครูสุรพลฯ ซึ่งรับราชการทหารอากาศอยู่ทีเดียวกัน)

สุรพล สมบัติเจริญ

เสียงจากไฟรวลีย์ (<https://www.youtube.com/watch?v=BaMRvQQvgM0>)

เพลงนี้ดูเป็นแนวแปลกสำหรับเมืองไทยในยุคเมื่อประมาณ ๖๐ กว่าปีที่แล้ว ด้วยมีการพูดโดยนักร้องก่อนที่จะมีการขับร้องทำนองเพลงปกติ “เสียงจากไฟรวลีย์” เนื้อหาออกแนวรักโรแมนติคหวานแหวว โปรดพิจารณาเนื้อร้องต่อไปนี้

(เสียงพูด) ที่รัก ขณะนี้เธอกำลังหลับหรือตื่น ถ้าหากว่าเธอกำลังหลับก็ขอให้เธอหลับฝันถึงพี่บ้าง ถ้าหากว่าเธอตื่น จำเสียงพี่ได้ไหมจะพี่ที่รัก ว่าเสียงนี้คือใคร ถ้าหากว่าเธอจำเสียงพี่ไม่ได้ พี่จะบอกเธอด้วยเพลงนี้ยังงั้นละ ฟังนะจะ พี่รัก	
๑) พี่คือไฟรวลีย์ น้องจำจำเสียงได้ไหม ถึงพี่จะอยู่แสนไกล แต่ใจพี่อยู่ใกล้เธอ ฟังเพลงพี่หน่อย อย่าเพิ่งเหงาหงอยละเมอ อย่าให้พี่ต้องร้องเก้อ ผลอกกายอยู่เพียงลำพัง	๒) พี่ครวญเพลงมา น้องจำเจ้าคงไม่รู้ ฝากสายลมมาสู่หู โฉมตรูไต่ยื่นหรือยัง ถึงเพลงจะเก่า เจ้าโปรดอย่าฝันใจพี่ อย่าให้พี่ต้องเพ้อคลั่ง เพราะเจ้าไม่ตั้งใจฟังเสียงพี่
๓) พี่อยู่เมืองหลวง หัวใจพี่ห้วงสะท้อน ยังรักผักรักบ้านดอน มิคลายถ้ายถอนนารี พี่ยังรักเจ้า เหมือนดาวนั้นรักราตรี เหมือนฟ้ารักرخนิ เหมือนดั่งวาริรักผักรักเรื่อยไป	๔) จบเพลงกันที พรุ่งนี้ค่อยฟังใหม่ละ ขอให้น้องก่อนนะจะ พชยอดแห่งดวงใจ อย่าลืมเสียแล้ว เจ้าของเสียงนี้คือใคร หวังว่าเจ้าคงจำได้ ไม่ใช่อื่นไกลคือเสียงไฟรวลีย์

เพลง “เสียงจากไฟรวลีย์” เป็นเพลงลูกทุ่งที่มีชื่อเสียงโด่งดังในอดีต ขับร้องโดย ไฟรวลีย์ ลูกเพชร ซึ่งเป็นนักร้องในวงดนตรีของสุรพล สมบัติเจริญ เพลงนี้เป็นผลงานการประพันธ์คำร้องและทำนองโดย สุรพล สมบัติเจริญ ผู้เป็นทั้งนักร้อง นักแต่งเพลง และหัวหน้าวงดนตรีที่มีชื่อเสียง เพลง “เสียงจากไฟรวลีย์” เป็นเพลงที่ได้รับความนิยมอย่างมาก และเป็นหนึ่งในเพลงที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ไฟรวลีย์ ลูกเพชร

ไพรวลัย ลูกเพชร

ลีลาดนตรีที่ครูปรีชา เมตไตรย์ (ครูปรีชาฯ) ออกแบบสำหรับเพลงนี้เป็นแบบอ่อนหวานผสมผสานนุ่มนวล จังหวะค่อนข้างช้า (slowly - อัตราความเร็วโน้ตตัวดำเท่ากับ ๖๐) การจัดดนตรีสำหรับงานบันทึกเสียงครั้งแรกนี้ ครูปรีชาฯ ใช้กลุ่มเครื่องเป่าอันประกอบด้วย อัลโตแซกโซโฟน + ทรัมเป็ต + ไวโอลิน มีกลุ่ม rhythms ให้เสียงประสานและคุมจังหวะตลอดเพลง ช่วงที่นักร้องพรรณนาด้วยการพูด ไวโอลินเล่นแนวทำนองซ้อนอยู่เบื้องหลัง จนนำเข้าสู่การขับร้องจนครบจบทั้ง ๔ ท่อน ดนตรีส่งลงสู่การจบเพลงอย่างสมบูรณ์ (perfect cadence) โปรดพิจารณาผ่านโน้ตรวมแนวต่อไปนี้

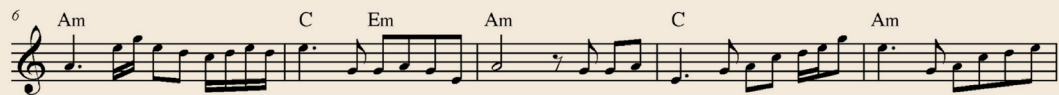

เสียงจากไพรวัลย์

คำร้อง-ทำนอง โดย สุรพล สมบัติเจริญ

เรียบเรียงเสียงประสานโดย
ปรีชา เมตไตรย์

♩ = 60

ที่รัก ขณะนี้เขากำลังหลับหรือตื่น ถ้าหากว่าเขากำลังหลับก็ขอเขอลบฝันถึงพี่บ้าง
หากว่าเขตื่นจำเสียงพี่ได้ไหมจะที่รัก ว่าเสียงนี้คือใคร ถ้าหากว่าเขจำเสียงพี่ไม่ได้ พี่จะบอกเขด้วยเพลงนี้ไงล่ะ

ฟัง นะจ๊ะ ที่รัก (ขับร้อง) พี่ คือ ไพร - วัลย์ น้อง จำ จำ เสียง ได้ ไหม ถึง พี่ จะ อยู่ แส่น
มา น้อง จำ เจ้า คง ไม่ รู้ ผาก สาย ลม มา ลู

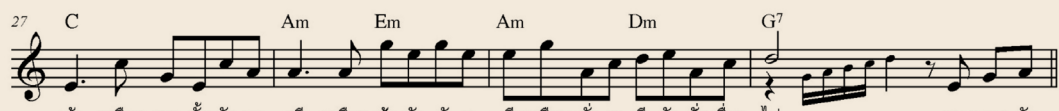
ไกล แต่ ใจ พี่ อยู่ ใกล้ เธอ ฟัง เพลง พี่ หน่อย อย่า เพิ่ง เหวง หงอย ละ เมอ อย่า ให้ พี่ ต้อง ร้อง
หู โฉม ตรู ได้ ยิน หรือ ยัง ถึง เพลง จะ เก่า เจ้า ไปรด อย่า ผิน ใจ ฟัง อย่า ให้ พี่ ต้อง เพ้อ

เก๋อ เหลอ กาย อยู่ เพียง ลำ พี่ พี่ ครอบงำ เพลง คลั่ง เพราะ เจ้า ไม่ ตั้ง ใจ ฟัง เสียง พี่ พี่ อยู่ เมือง

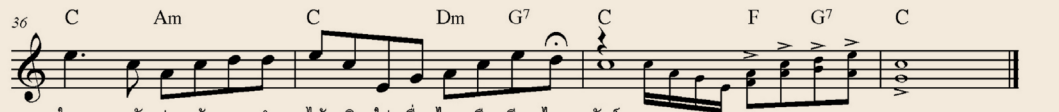
หลวง หัว ใจ พี่ ห่วง สะ - ท้อน ยัง รัก ผัก บุ่ง บ้าน ดอน มิ คลาย ต่าย ถอน นา - รี พี่ ยัง รัก

เจ้า เหมือน ดาว นั้น รัก รา ตรี เหมือน ฟ้า รัก ร้ - ช - นี เหมือน ตั้ง วา - รี้ รัก ผึ่ง เรือย ไป จบ เพลง กัน

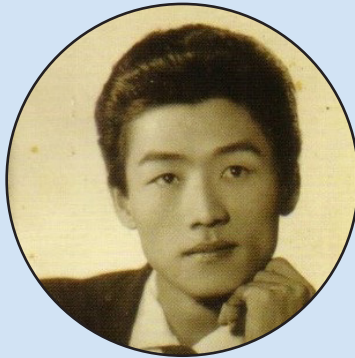
ที่ ฟรุ้ง นี้ ค่อย ฟัง ใหม่ นะ ขอ ลา น้อง ก่อน นะ จ๊ะ พ - ญ ยอด แห่ง ดวง - ใจ อย่า ลืม เสียง เล่า เจ้า ของ เสียง นี้ คือ

ใคร หวัง ว่า เจ้า คง จำ ได้ มิ ไช้ อื่น ไกล คือ เสียง ไพร - วัลย์

rit. - -

รักพิจนัพ่อ (<https://www.youtube.com/watch?v=jHUqH0d9LPo>)

ยงยุทธ เชี่ยวชาญชัย

รักพี่จึ่งหนีพ่อ

ผลงานเพลงโดย สุรพล สมบัติเจริญ

♩ = 124 Rumwong Tempo

เรียบเรียงเสียงประสานโดย ปรีชา เมตไตรย์

ยงยุทธ เขียวชาญชัย หนุ่มนักร้องลูกทุ่งหน้าจิ้นผู้แจ้งเกิดจากเพลง “สัจจะของชาวนา” ผลงานของครูสุรพล สมบัติเจริญ เช่นกัน ครูสุรพลฯ ยังแต่งเพลง “รักพี่จึ่งหนีพ่อ” ให้อีกเพลง ช่วยเสริมความดังให้ยงยุทธ เขียวชาญชัย เพลงนี้โด่งดังมากในช่วงเวลานั้น (๖๐ กว่าปีที่แล้ว) ถึงขนาดว่าสถานีวิทยุทุกแห่งถูกห้ามไม่ให้เปิดเพลงนี้ เหตุเพราะกลัวเหล่าสาวแฟนเพลงทั้งหลายจะใจแตกพากันหนีตามชายหนุ่มตามเนื้อหาในคำร้องเพลงนี้ ทำให้ครูสุรพลฯ ต้องแต่งเพลง “ขันหมากมาแล้ว” ให้ยงยุทธร้อง เพื่อรักษาภาพพจน์และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย (อันดีงามตามยุคนั้น)

ลีลาจังหวะ “รักพี่จึ่งหนีพ่อ” ออกแนวร่าเริง ซึ่งคนไทยส่วนใหญ่คุ้นเคยกันเป็นอย่างดี เครื่องดนตรีแบบหีบเพลงชัก (accordion) ดำเนินทำนองเป็นหลักตั้งแต่ต้นเพลงจนลงจบ เมื่อถอดโน้ตออกมาจากไฟล์เสียงต้นฉบับพอจะอนุมานเป็นแผ่นภูมิแบบย่อ (short score) ดังนี้

♩ = 124
Rumwong Tempo (จังหวะรำวง)

Drums

Bass

Melody

Accordian

B♭ B♭ Cm Gm Gm

Dr.

Bass

Melody

ไอ้ แม่ ดอก ใบ ตื่น ทุก ตื่น ทุก วัน

น้ำตาจ๋าโก (https://www.youtube.com/watch?v=2nCvVhxw5_Q&t=3s)

ประวัติย่อ ๆ ของครูสุรพล สมบัติเจริญ มีอยู่ว่า เดิมชื่อ “ลำดวน” เรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนกรรมมุตศึกษาลัย ตั้งอยู่ในตัวเมืองสุพรรณบุรี เรียนต่อช่างก่อสร้างอุเทนถวาย เรียนอยู่ปีเดียวลาออกเพราะใจไม่รักทางการช่าง จึงไปสมัครเป็นทหารเรืออยู่ระยะหนึ่งก็ลาออกอีก

หนุ่ม “ลำดวน” มีโอกาสได้ร้องเพลงในงานสังสรรค์ของกองทัพอากาศ ลีลาการขับร้องและน้ำเสียงเป็นที่ถูกใจ เรืออากาศเอก ปราโมทย์ วัฒนะพงษ์ หัวหน้าค่ายมวยเลือดขาวฟ้า ต่อมาถูกเรียกเข้าพบและให้รับราชการประจำกองดุริยางค์ทหารอากาศ ที่นี่เองเป็นจุดเริ่มต้นที่ลำดวนได้รับความรู้เกี่ยวกับดนตรีและการร้องเพลง โดยเฉพาะจากครูปรีชา เมตไตรย์ ผู้เป็นหลักใหญ่คนหนึ่งในกองดุริยางค์ทหารอากาศในระบะนั้น

ผู้หลักผู้ใหญ่แนะนำให้หนุ่ม “ลำดวน” เปลี่ยนชื่อเป็นสุรพล สมบัติเจริญ และเริ่มแต่งเพลงและขับร้องเอง สร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกว้างขวางมากขึ้น ข้อมูลจากเพจ “พรางเพชรในเกร็ดเพลง” ๑๘ พฤศจิกายน ๒๐๒๓ บันทึกไว้ว่า เพลง “น้ำตาจ๋าโ” เป็นเพลงยุคต้น ๆ ของสุรพล สมบัติเจริญ จากการคลุกคลีกับเพื่อนทหารด้วยกัน สุรพลเก็บเกี่ยวประสบการณ์ชีวิตของเพื่อนทหาร นำมาถนอมกรองเป็นบทเพลงลึกซึ้งกินใจในชื่อเพลง “น้ำตาจ๋าโ” หลายคนที่ได้ฟังเพลงบทนี้อดน้ำตาซึมไม่ได้ ด้วยความสงสารจ๋าโที่ถูกเมียทิ้งโดยไม่ใยดี ปล่อยให้จ๋าโต้องเลี้ยงลูกอยู่เพียงลำพัง

สุรพล สมบัติเจริญ

ครูปรีชาฯ ออกแบบงานเรียบเรียงฯ เพลงนี้ให้กลมกลืนกับเนื้อหาของคำร้อง โดยให้ไวโอลินบรรเลงเดี่ยว นำขึ้นมาให้บรรยากาศที่เหงาและเศร้าโศก โดยมีกลุ่มเครื่องทองเหลือง (brass) ประกอบด้วยทรัมเป็ตและทรอมโบนเป็นแนวหนุนคอยสอดรับพร้อมแบ็คอัพโดยกลุ่ม rhythms ทำนองมี ๔ ท่อนตามแบบของ song form ยอดนิยม - AABA เนื้อเพลงมี ๖ ท่อน - AABABA ก่อนลงสู่ส่วนจบเพลง ครูปรีชาฯ กำหนดให้มีการปิดจังหวะเพื่อเน้นความรู้สึกสุดแสนหมองเศร้า (ดูที่ ๓ ห้องสุดท้ายในแผ่นโน้ตรวมแนว)

น้ำตาจ๋าโท

ผลงานเพลงและขับร้องโดย สุรพล สมบัติเจริญ

เรียบเรียงเสียงประสานโดย ปรีชา เมตไตรย์

♩ = 62 slow latin

(violin) (brass) (trumpet) สิ้น สุด กัน

6 [1-2] Fm Bbm Eb7 Ab Fm Bbm Db Cm Fm Ab Db

ที่ ไม่ ว่า ชาติ นี้ ชาติ ไหน เท่า นี้ ก็ สา แก่ ใจ ขาบ ซึ่ง ทรวง ไน ออก เรา โบราณ ท่าน ว่า บรรดา ช่าง สาร ง
ผม ต้อง ตรม ดวง ใจ สุด ดอน เมีย รัก ที่ เคย กอด นอน ต้อง มา หนึ่ง จร จาก ไป ลืม ผัว ทั้ง ลูก ปลูก ผัง คิด คบ ชู้

11 1. Ab Bbm Cm Fm Bbm Eb7 2. Ab Bbm Cm Db

เท่า อิก ทั้ง ข้ำ เก่า เมีย รัก ท่าน เปรียบ ไว้ นึก อย่า ได้ วาง ใจ เช่น ดัง ตัว ร้าย ฝิ ป่า หรือ ไร สิง ใจ แม่
ใหม่ เมีย เอ้ย ช่าง เลว เหลือ

15 Ab Eb [3-5] Bbm Eb7 Ab Db Bbm Eb7 Ab

นาง ลืม น้ำ พรึก ผัก จิ้ม ไต ปลา เจ้า ลืม แม่ กลิ่น ปลา ร้า เจ้า ลืม กระ ทั้ง ปลา อย่าง เจ้า ไม่ ถ
ถึง แม่ พ่อ มี ยศ จ่า โท สอง บั้ง ไม่ ใหญ่ ไม่ ไต เจ้า ไม่ ต้อง กลัว น้อย หน้า พ่อ จะ ส่ง

20 Fm Bbm Fm Bbm Fm Bbm Eb7

วิล ถึง โมย บิน คิด ติด ปีก หาง อำ ลา ผัว ไป ไกล ห่าง ทั้ง ลูก ร้อง คราง เสีย แทบ ขาด ใจ สิ้น สุด กัน เกิด
เสีย ให้ เจ้า ได้ รับ การ ตัก ษา ต่อ ไป ใน ภาย ภาค หน้า เจ้า จะ ได้ มี วิ ชา ติด ตัว สิ้น ชาติ ขาด

24 [4-6] Fm Bbm Eb7 Ab Fm Bbm Db Cm Fm Ab Db

หนา แม่ นาง โม รา ใจ สอง ชาติ นี้ ไม่ ขอ ใฝ่ ปอง ให้ มา มัว หมอง ต่อ ไป สง สาร แต่ ลูก ต้อง มา คร่ำ ครวญ ร้อง
กัน ตั้ง แต่ วัน นี้ เกิด หนา นาง ห่วง ใจ ทรมาน ชั่ว ข้ำ เอ้ย นาง โม รา จ๋า ผัว ไม่ เคย นึก อิม ชอบ ชิม รส กาม เม

29 1. Ab Bbm Cm Db Ab 2. Ab Bbm Cm Db

ให้ ลูก เอ้ย แม่ จาก เจ้า ไป พ่อ ยัง เสีย ได้ นะ ลูก ยา ผัว น้ำ ใจ แสน ชั่ว ผัว เดียว ไม่
มัว จน ลืม รัก ลูก รัก molto rit..

33 Ab

พ่อ

น้ำตาลกันแก้ว (<https://www.youtube.com/watch?v=CSPYbz2XA3w>)

“สุรพล สมบัติเจริญ” ประพันธ์เพลงให้นักร้องหนุ่มที่กำลังแจ้งเกิด นามว่า “ก้าน แก้วสุพรรณ” ขับร้องหลายเพลง เช่น น้ำตาลกันแก้ว โสนน้อยเรือนงาม รอยไถแปร ทุกเพลงล้วนเป็นเพลงดัง โดยเฉพาะเพลง “น้ำตาลกันแก้ว” เป็นเพลงแนวหวานเข้ากับทางเสียงของก้าน แก้วสุพรรณ เป็นที่สุด เพลงนี้จึงได้รับความนิยมสูงสุดในยุคนั้น ก้าน แก้วสุพรรณ เป็นนักร้องที่ขายเสียง ไม่ใช่ขายตัวเขาเอง เขาดังเพราะเสียงร้องอันพิเศษแตกต่าง ความนุ่มนวลของเสียง ความคงที่ ความชัดเจนในถ้อยเสียงที่เปล่งออกมา อารมณ์ที่ละเมียดของเสียง ทั้งหวานและกังวานเสนาะ (ขอบคุณข้อมูลจากมติชนออนไลน์ ขอบคุณข้อมูลจากเพจฟรังเพชในเกร็ดเพลง ขอบคุณข้อมูลจากวิกิพีเดีย)

ก้าน แก้วสุพรรณ

งานเรียบเรียงเสียงประสานของครูปรีชาฯ กำหนดให้เทเนอร์แซกโซโฟนบรรเลงเดี่ยวขึ้นมาในโทนเสียงนุ่มทุ้มต่ำ ความยาว ๔ ห้อง แล้วเชื่อมต่อด้วยเสียงไวโอลิน บรรยากาศซึมเศร้าของเพลงนี้บอวลด้วยเสียงแซกผสมกับเสียงไวโอลินบรรเลงคลอและสอดรับอยู่ตลอดเพลง

น้ำตาลกันแก้ว

ผลงานเพลงโดย สุรพล สมบัติเจริญ-สำเนียง ม่วงทอง

เรียบเรียงเสียงประสานโดย ปรีชา เมตไตรย์

♩ = 62

tenor sax 8vb violin

6 Fm Bbm Fm Eb7 Ab Fm Bbm

11 Fm Eb7 Ab Ab C7 Fm Gm Cm

11 Fm Bb7 Eb7 Ab 1 2 Fm Bbm Fm Ab Eb7

แม่ น้ำตาล กัน แก้ว เขา ชิม เจ้า แล้ว จึง หยด ถึง มือ
เปื้อน แล้ว จึง ถูก เขา ทั้ง

16 Ab Ab C7 1. Fm Gm Cm Fm Eb7

พี่ ถ้า หาก เป็น แหวน ก็ เปรียบ ดัง แม่น เจ้า โดน สวม พรี เพชร ที่ งาม หรือ จะ มี คำ สูง ยิ่ง กว่า ดั-ช-นี้ ของ
ขว้าง สูญ สิ้น ความ สาว แล้ว เจ้า จึง รู้ ว่า เดิน หลง

20 2. Fm Gm Cm Fm Eb7 Ab

นาง ทาง พี่ ไม่ ไกรธ เจ้า หรอ ก นาง ยัง รัก ไม่ จาง รัก นาง เส - มอ ถึง

24 3 Fm Bbm Fm Bbm Eb7 Ab Ab

พี่ เป็น มือ สอง รอง คน อื่น พี่ ก็ ยัง ยึด ขึ้น ดอน รับ การ กลับ ของ เธอ ตัก พี่ ยัง

28 Eb Bbm Eb7 Ab

ว่าง ออก พี่ ยัง ยึด เส - มอ ดาล จำ กลับ มา เกิด เธอ พี่ หลง ละ เมอ เพื่อ เผ้า ไฟ ผิน

32 4 Fm Bbm Fm Ab Eb7 Ab

แม่ น้ำตาล กัน แก้ว เขา ชิม เจ้า แล้ว พี่ ก็ ขอ รัก มัน ถึง จะ เหลือ

36 Ab C7 Fm Gm Cm Fm Eb7

เดิน เพราะ ผ่าน คน ชิม มา นาน แสน นาน พี่ ก็ ยัง ต้อง การ รอง รับ รถ หวาน น้ำ ดาล กัน

39 Ab Fm Bbm Eb7 Ab

แก้ว

ไหนดว่าไม่ลืม (https://www.youtube.com/watch?v=9oDpCHURNbE&t=10s)

พรางเพชรในเกร็ดเพลง ๙ มิถุนายน ๒๐๑๘ บันทึกว่า

เพลง “ไหนดว่าไม่ลืม” ขับร้องโดย ผ่องศรี วรนุช คำร้อง สุรพล สมบัติเจริญ ทำนอง สำเนียง ม่วงทอง บันทึกเสียงครั้งแรกปี พ.ศ. ๒๕๐๒

ผ่องศรี วรนุช เกิด ๕ มิถุนายน ๒๔๘๑ ที่ อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท ชอบร้องเพลงตั้งแต่เด็ก เริ่มทำงานกับคณะละครเร่ของหนู สุวรรณประกาศ ได้เข้าตังแต่เป็นนักเต้นประกอบเพลง ร้องเพลงสลับฉาก จนได้เป็นนางเอกประจำคณะ โดยมีวัลลภ วิชชุกร เป็นพระเอก และเป็นวัลลภนี่เองที่สนับสนุนผ่องศรีให้เอาดีทางร้องเพลง โดยพาเข้ากรุงเทพฯ ไปหาครูมงคล อดิทยกุล ครูมงคลรับไว้แต่ไม่ได้เรียกให้มาประจำวง แต่สนับสนุนให้ผ่องศรีได้ร้องเพลงกับวงดนตรีต่าง ๆ ทำให้ผ่องศรีมีรายได้เลี้ยงตัวและมีเงินเก็บจนสามารถซื้อเพลง “หัวใจไม่มีใครครอง” ของ พล พรภักดี มาร้องบันทึกเสียงเป็นเพลงแรก โดยครูมงคลช่วยเรียบเรียงเสียงประสานให้

เสียงเพลง “หัวใจไม่มีใครครอง” ที่ผ่องศรีร้อง ไปเข้าหูสุรพล สมบัติเจริญ นักร้องดังในยุคนั้น สุรพลชอบแก้วเสียงของผ่องศรีมาก ตอนนั้นสุรพลออกเพลง “ลืมไม่ลง” ที่ครูสำเนียง ม่วงทอง แต่ง มาได้ปีหนึ่งแล้ว แต่เพลงไม่ดัง สุรพลเกิดไอเดียให้ผ่องศรีร้องเพลงแก้กับเพลง “ลืมไม่ลง” จึงขอให้ครูสำเนียง ม่วงทอง ช่วยแต่งเพลงร้องแก้โดยใช้ทำนองเดียวกับ “ลืมไม่ลง” เกิดเป็นเพลง “ไหนดว่าไม่ลืม” ขึ้นมา ผ่องศรีร้องเพลงนี้ได้ประทับใจแฟนเพลงมาก เพลงนี้ดังเปรี้ยง พลอยทำให้เพลง “ลืมไม่ลง” ที่ออกก่อนหน้านั้น ๑ ปี ได้รับความนิยมคู่กันไปด้วย...

งานเรียบเรียงเสียงประสานของครูปรีชา ออกแบบได้เท่มากจากการนำวลีการบรรเลงซ้ำและเปลี่ยนเสียงไปตามแนวทางคอร์ด ดังตัวอย่าง

แผ่นโน้ตรวมแนว (Lead sheet) ถอดความจากไฟล์เสียงต้นฉบับ (ระบุเครื่องดนตรีที่ใช้ในการบันทึกเสียงครั้งแรก)

ไหนดว่าไม่ลืม

คำร้อง/ทำนอง : สุรพล สมบัติเจริญ/สำเนียง ม่วงทอง
เรียบเรียงเสียงประสาน : ปรีชา เมตไตรย์

♩ = 74

Dm

(saxes+bass+rhythms)

(accordion)

Gm Dm Gm Dm

11 Dm 1 Dm C7 F

ไหนด ว่า ไม่ ลืม ไม่ ลืม ไม่ เลือน เหมือน เตือน คู่ พ้า

(+saxes)

15 Dm Gm Dm Gm Dm

ไม่ ท้น แสง เดือน จะ เลือน ก็ คล้อย ไม่ ท้น เมฆ น้อย จะ คล้อย ผ่าน ดา ไม่ ท้น ตะวัน ลับ พ้า ก็ ลืม (ผู้ ชาย นะ ช้ ผู้

19 2 Dm C7

ชาย ไม่ ท้น เท่า ไร ก็ ลืม) ไหนด ว่า ไม่ ลืม ไม่ ลืม ไม่ เลือน ชั่ว เดือน และ

23 F Dm Gm Dm Gm

ปี ไม่ จริง เหมือน คำ พูด เลย สัก ครั้ง ไม่ จริง เหมือน ดัง พูด เลย สัก ที่ ไม่ ท้น ถึง ปี แล้ว พื ก็

ไหนดว่าไม่ลืม

27 F Gm F A⁷ [3] Dm Bb

ลิม (ไม่ ทั่น ถึง ปี ก็ ลิม) น้ำ คำ ผู้ ชาย พุด ง่าย พัง ยาก (ผู้ ชาย นะ ไช้ ผู้ ชาย) พุด จา ช้า ซาก ปาก ว่า ไม่

31 F Gm F Dm Gm

ลิม (ปาก ว่า ไม่ ลิม ไม่ ลิม) พอ มี รัก สอง มา ครอง ออก เขา ก็ พลิ้ว ทั้ง เรา เปลี่ยน ใจ หลง ลิม นี่ แหละ นิ-สัย ผู้ ชาย ชอบ

35 Dm [4] Dm C⁷

ลิม (ผู้ ชาย นะ ไช้ ผู้ ชาย ไม่ ทั่น เท่า ไร ก็ ลิม) ไหนด ว่า ไม่ ลิม ไม่ ลิม ลัณ ญา ที่ เคย ผูก

40 F Dm Gm Dm Gm F Bb

พัน จะ เอา แ่น นอน อะ-ไร กับ เขา เมื่อ ยาม ไกล เจ้า ก็ ทำ ปากหวาน พุด ว่า ร้า-พัน ว่า จะ ไม่ ลิม ผู้ ชาย นะ ไช้ ผู้

45 F Am Dm Gm F Am Dm Bb Dm

ชาย (ไม่ ทั่น เท่า ไร ก็ ลิม) ผู้ ชาย นะ ไช้ ผู้ ชาย (ไม่ ทั่น เท่า ไร ก็ ลิม) ไหนด ว่า ไม่ ลิม (accordian)

แม่พิมพ์ของชาติ (<https://www.youtube.com/watch?v=r8X7Jlbqy2s&t=10s>)

วงจันทร์ ไพโรจน์

เพลงนี้ ครูปรีชาฯ จัดเครื่องดนตรีสำหรับการบันทึกเสียงตามแบบที่นิยมกันในยุคนั้น คือ เครื่องเป่า ๓ ชิ้น ประกอบด้วย อัลโตแซกโซโฟน เทเนอร์แซกโซโฟน และทรมเป็ต ควบคุมให้จังหวะโดย rhythms ประกอบด้วย เปียโน อะคูสติคเบส กีตาร์ และกลองชุด เพลงนี้เป็นเสียงสัญลักษณ์สำหรับงานวันครูทั่วเมืองไทยในอดีตด้วย เนื้อหาที่ “สุเทพ โชคสกุล” ประพันธ์บรรจงเขียนกล่าวถึงชีวิตครูผู้ให้ความรู้อย่างละเอียดลออ

แผ่นโน้ตรวมแนว (lead sheet) ที่ผู้เขียนถอดบันทึกจากไฟล์เสียงต้นฉบับ ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

แม่พิมพ์ของชาติ

ผลงานโดย สุเทพ โชคสกุล

เรียบเรียงเสียงประสานโดย ปรีชา เมตไตรย์

Slow ♩ = 60

(trumpet) G Am Em F Am Dm

6 1 2 D G D Dm Am Dm (saxes) แสง เรื่อง

เรื่องที่ สอง ประเทือง อยู่ทั่ว เมือง ไทย คือ แม่ พิมพ์ อัน น้อยใหญ่ โอ้ ครูไทยใน แดน แผลมทอง เห็น้อย ยาก อย่าง
งาน ก็ สุด กัน - ดาร ใน ป่า ดง ไพร ถึง จะ โกล ก็ เหมือน โกล เริง รุด ไป ให้ ท้น เว - ลา กลับ บ้าน ไม่

10 C C7 1. F A7 D A D
ไร ไม่ เคย บ่น ไป ให้ ใคร เขา มอง ครู นั้น ยัง ล้ำ - พอง ใน เกียรติ ของ ตน เสี - มอ มา ที่ ทำ
ทัน บาง วัน ต้อง ไป อา - ศัย หลวง

14 2. F A7 Dm D 3 4 D G D
ตา ครอบ ครว คอย ทำ ไม่ ู้ ว่า ไป อยู่ ไหน ถึง โรง - เรียน ก็ เจียน จะ สาย จวน ได้ เว - ลา เห็น ศิษย์ รอ อยู่ พร้อม
ครู พึง ดู ก็ นูร ขวน ขื่น ใจ งาน ที่ ทำ ก็ ยิ่ง

19 Dm Am Dm C C7 1. F A7
หน้า ต้อง รีบ มา ทำ การ สอน... ไม่ มี เว - ลา ที่ จะ ได้ มา หยุด พา พัก ผ่อน ใจ เรียน ใน ดง ป่าดอน
ใหญ่ สร้าง ชาติ ไทย ให้ วัฒ - ณ - นา รุา - นะ ของ ครู ใคร ๆ ก็ ู้ ว่า ค่อย นึก

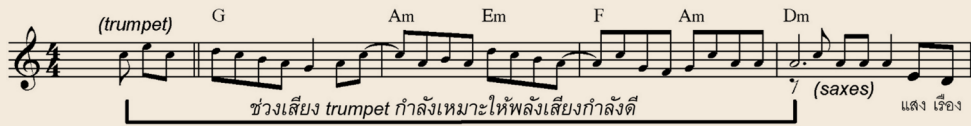
23 D Am Dm 2. F D A
ให้ โหย อ่อน สะ - ทอน อุ - รา ชื่อ ของ หนา ครู สู้ ทน อุท - ส่าห์... สั่ง สอน ศิษย์ มา เป็น หลาย...

27 D 5 D G D Dm Am
ปี นี้แหละ ครู ที่ ให้ความ ู้ อยู่รอบ เมือง ไทย หวัง สิ่ง เดียว คือ ขอ ให้ เด็ก ของ ไทย ใน พื้น ฐา -

31 Dm Gm C7 F A7 D A
นี้ ได้ ี ความ ู้ เพื่อ ช่วย เติบ ซู ไทย ให้ ผ่อง ศรี ครู ก็ ภูมิใจ ที่... สม ความ เห็น้อย ยาก ตราก ตรำ

35 Dm A7 Dm
มา (trumpet+saxes)

Introduction (ส่วนนำขึ้นเพลง) บรรเลงโดยทรัมเป็ตในช่วงเสียงที่ให้พลังกำลังดี ๔ ห้องเพลง ปิดท้าย ส่วน Intro ด้วยแซกโซโฟนทั้งสองชิ้นนำส่งเข้าสู่การขับร้อง

ลักษณะทำนองเป็นเพลงแบบ ๑ ท่อน เนื้อร้องมี ๕ ท่อน ดังตัวอย่าง

ท่อน ๑	แสงเรืองเรืองที่สองประเทืองอยู่ทั่วเมืองไทย ...
ท่อน ๒	ที่ทำงานก็สุดกันดารในป่าดงไพร ...
ท่อน ๓	ถึงโรงเรียนก็เจียนจะสายจวนได้เวลา ...
ท่อน ๔	ชื่อของครูฟังกี่หูชวนชื่นใจ ...
ท่อน ๕	นี่แหละครูที่ให้ความรู้รอบเมืองไทย ...

ยุคแผ่นเสียงแบบครั้งดั้งเดิมมีข้อจำกัดด้านเวลา ทั้งเพลงต้องมีความยาวประมาณไม่เกิน ๔ นาที ดังนั้น เมื่อเพลงดำเนินไปครบ ๕ ท่อน ส่วนลงจบเพลง (ending) ถูกบังคับให้บรรเลงแบบกะทัดรัด ดังตัวอย่าง

พ่วงเพชรในเกร็ดเพลง ๑๓ ธันวาคม ๒๐๑๗

เพลง “แม่พิมพ์ของชาติ” ขับร้องโดย วงจันทร์ ไพโรจน์ คำร้อง-ทำนอง สุเทพ โชคสกุล เป็นเพลงประจำตัวของคนที่มาอาชีพเป็นครูทั่วประเทศ งานวันครู วันไหว้ครู ไม่ว่าที่ไหนจะมีเพลงนี้เป็นเพลงเอกคู่กับเพลง “พระคุณที่สาม” เนื้อเพลง “แม่พิมพ์ของชาติ” เล่าถึงความเสียสละของคนเป็นครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ทำงานในถิ่นทุรกันดาร ท่อนที่ชวนประทับใจยิ่งของเพลงนี้คือ “ที่ทำงานช่างสุดกันดารในป่าดงไพร ถึงจะไกลก็เหมือนใกล้ เร่งรีบไปให้ทันเวลา กลับบ้านไม่ทันบางวันต้องไปอาศัยหลวงตา ครอบครัวยากจน ไม่รู้ว่าไปอยู่ไหน” นี่แหละชีวิตครูที่ยังคงเป็น “แสงเรืองเรืองที่สองประเทืองอยู่ทั่วเมืองไทย” ความหวังครูทั้งหลายก็คือ “หวังสิ่งเดียวคือขอให้ เด็กของไทยในพื้นที่ ได้มีความรู้เพื่อช่วยเชิดชูไทยให้ผ่องศรี ครูก็ภูมิใจที่สมความเหนื่อยยากตรากตรำมา”

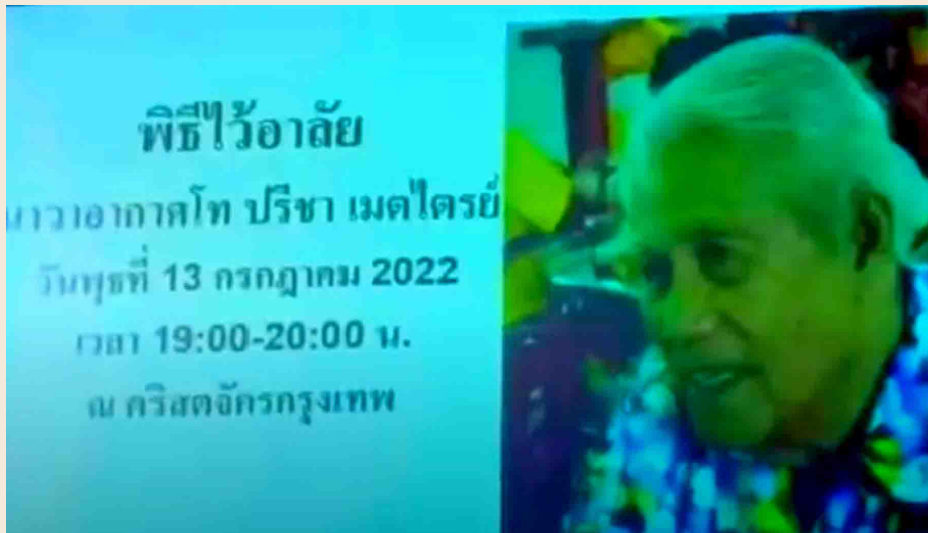
“แม่พิมพ์ของชาติ” เป็นวลีที่ใช้เรียกครูในประเทศไทย ซึ่งหมายถึงผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมและพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นคนดีและมีคุณภาพ ครูเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ที่ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์ เพื่อให้ศิษย์เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ... ข้อมูลจาก AI

เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เว็บไซต์ของโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ Royal Thai Air Force School of Music ได้โพสต์ไว้ดังข้อความที่คัดมาบางส่วนดังนี้

...โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศขอไว้อาลัยต่อการจากไปของ น.ท. ปรีชา เมตไตรย์ นักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ รุ่นที่ ๑ ภายใต้การอำนวยการสอนโดยศาสตราจารย์พระเจนดุริยางค์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๔

ท่านเป็นผู้ก่อตั้งวงดนตรี “ลูกฟ้า” และวงดนตรี “กระซิบมิตร” ซึ่งเป็นวงดนตรีที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้นเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ท่านยังมีผลงานการประพันธ์ทำนอง และผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานที่บันทึกแผ่นเสียง ทั้งเพลงประกอบละครเวที เพลงประกอบภาพยนตร์ เพลงประกอบละครโทรทัศน์ และเพลงบรรเลงสำหรับไวโอลินลีลาศ มากกว่า ๑,๕๐๐ เพลง น.ท. ปรีชา ถึงแก่กรรมอย่างสงบ เมื่อวันที่ ๑๑ ก.ค. ๖๕ ในวัย ๙๔ ปี ด้วยอาการของโรคมะเร็งต่อมลูกหมาก...

ภูมิทัศน์เสียงแห่งฝรั่งเศสยุคสมัยใหม่ บทบันทึกจากรายการแสดงวงดุริยางค์ เครื่องลม

เรื่อง :
ธนพล เศตะพราหมณ์ (Thanapol Setabrahmana)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการอำนวยการเพลงและรวมวงใหญ่
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ วงมหิดลวินด์ออร์เคสตรา (Mahidol Wind Orchestra) อันเป็นวงดนตรีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดการแสดงส่งท้ายปีการศึกษา ด้วยรายการที่ชื่อว่า “Modern French Soundscape” ออกแบบรายการแสดงและอำนวยเพลงโดย ธนพล เศตะพราหมณ์ (ผู้เขียนบทความนี้) ร่วมด้วยนักศึกษาระดับปริญญาโท เอกสาขาวิชาการควบคุมวงดนตรี (conducting) ได้แก่ ญัฐวัฒน์ เลื่อนตามผล ผู้อำนวยการ Octet ของ อิกอร์ สตราวินสกี และมีเพลงเดี่ยวแซกโซโฟน Saxophone Concerto ของ อเล็กซานเดอร์ กลาซูนอฟ บรรเลงเดี่ยวโดย รัชตะ ศรีวิไล นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้รับการคัดเลือกผ่านการสอบแข่งขันภายใน

รายการแสดงรวบรวมบทเพลงสำหรับวงเครื่องลมหลากหลายขนาดและหลากหลายการประสมวงอันประพันธ์ขึ้นในช่วงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ โดยคีตกวีทั้งชาวฝรั่งเศสและชาวต่างชาติผู้มาพำนักและสร้างงานใน

ปารีส ซึ่งบทประพันธ์ที่จัดแสดงในรายการนั้นประกอบไปด้วยผลผลิตจากสำนักคิดหลากหลายที่อธิบายภาพของวงการดนตรีฝรั่งเศสตั้งแต่ช่วงเปลี่ยนผ่านศตวรรษ (fin-de-siècle) ไปจนถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง

การแสดงครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายการวิชาการรวมวงใหญ่ (Large Ensemble) ซึ่งเป็นรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนภายใต้ปรัชญาการบูรณาการความรู้ข้ามวิชาหรือแขนงต่าง ๆ เข้ากับการบรรเลงดนตรี ซึ่งในครั้งนี้ เนื้อหาความรู้ดังกล่าวเป็นเรื่องทางประวัติศาสตร์ดนตรียุคต้นศตวรรษที่ ๒๐ ซึ่งนอกจากผู้เขียนรับหน้าที่เป็นผู้ประกอบสร้างรายการแสดง (curator) เป็นผู้ควบคุมฝึกซ้อมวงแล้ว ยังมีหน้าที่อธิบายข้อมูลทางวิชาการแก่นักศึกษาและผู้เข้าชม

บทความนี้เป็นบทบันทึกโดยสังเขปในส่วนของข้อมูลทางวิชาการดังกล่าว โดยเน้นไปที่ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และข้อมูลโดยย่อของบทเพลงที่ถูกคัดเลือกมาประกอบสร้างการแสดง เพื่อให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นคอนเสิร์ตในฐานะ

“นิทรรศการ” ทางศิลปะดนตรี ที่จะทำให้ทั้งผู้เล่นและผู้ฟังได้เห็นภาพของดนตรีเครื่องลมในยุคสมัยทางดนตรีอันมีลักษณะและบรรยากาศเฉพาะตัวที่น่าสนใจ

ภูมิหลัง: เสียงฝรั่งเศสในห้วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่าน

วงการดนตรีฝรั่งเศสในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ นั้นเต็มไปด้วยความหลากหลายทางสกุลความคิด หากเราไล่เรียงเหตุการณ์ตั้งแต่ปลายศตวรรษก่อนหน้า เราจะพบว่ามีการแสดงดนตรีชาตินิยมระลอกแรกเกิดขึ้น อันเป็นผลพวงมาจากความขัดแย้งทางวัฒนธรรมกับโลกเยอรมัน โดยมีสงครามฝรั่งเศส-ปรัสเซีย (ค.ศ. ๑๘๗๐-๑๘๗๑) เป็นแรงกระตุ้นสำคัญ ตามมาด้วยการจัดตั้งสมาคมดนตรี Société nationale de musique (1871) โดยมีคีตกวีชื่อดังหลายท่านรวมอยู่ด้วย อาทิ Saint-Saëns, Chabrier, Franck, Fauré

ซึ่งก็เป็นช่วงทศวรรษ ๘๐-๙๐ นั้นเองที่เดอบุสซีเริ่มพัฒนาดนตรีสำเนียงของตัวเองอันนำมาสู่สกุลดนตรี

MODERN FRENCH *Soundscape*

Program

Three Fanfares from French Theatre

Paul DUKAS: *Fanfare* from *La Péri*

Florent SCHMITT: *La camp de Pompée* from *Antoine et Cléopâtre*

Claude DEBUSSY: *Fanfare* from *Le Martyre de Saint Sébastien*

Théodore DUBOIS: *Au Jardin*

Igor STRAVINSKY: *Octet*

Albert ROUSSEL: *A Glorious Day*

Alexander GLAZUNOV: *Saxophone Concerto*

Darius MILHAUD: *Suite Française*

Conductor

Thanapol Setabrahmana

Graduate Conductors

Fei Wu

Nattawat Luantampol

Saxophone Soloist

Rachata Srivilai

Thursday, February 29, 2024, 7:00 P.M.
Music Auditorium, College of Music, Mahidol University
Ticket: 200, 100 (Students with ID)

อิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) ซึ่งช่วยเปิดกระบวนทัศน์ (paradigm) ใหม่ให้แก่ดนตรีฝรั่งเศสและหลบหนีออกมาจากเงื้อมเงาของอิทธิพลดนตรีเยอรมัน เช่นนั้นแล้ว ในช่วงปลายศตวรรษ เราจึงได้เห็นเสียงเก่าปะทะเสียงใหม่ ได้เห็นดนตรีชาตินิยมแบบต้องการขับเน้นเนื้อหาความฝรั่งเศสกับชาตินิยมแบบสืบสานักคิดดนตรีคลาสสิกฝรั่งเศสแบบเก่า และได้เห็นผู้เขียนเขียนจากต่างแดนเข้ามามีบทบาทต่อวงการดนตรีฝรั่งเศส

เมื่อล่วงเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ผู้เขียนเขียนนาม อิกอร์ สตราวินสกี คีตกวีชาวรัสเซียก็ได้สร้างปรากฏการณ์จากผลงานบัลเลต์สามเรื่องในช่วงปี ค.ศ. ๑๙๐๙-๑๙๑๓ ได้แก่ *The Firebird*, *Petrushka* และ *The Rite of Spring* ซึ่งผนวกรวมดนตรีพื้นบ้าน ความซับซ้อนของจังหวะ และเสียงแบบบรรพกาลนิยม (primitivism) เข้าด้วยกันและสะบัดดนตรีโรแมนติกแห่งยุคก่อนจนแตกกระจายไปโดยสิ้นเชิง และเป็นหนึ่งในผู้วางรากฐานกระบวนทัศน์ใหม่แก่ดนตรียุคต่อมา และหลังจากนั้นไม่นาน ในทศวรรษ ๑๙๒๐ ช่วงเวลาสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๑ เขาหันเหเข้าสู่แนวทางใหม่ที่เรียกว่า นีโอคลาสสิก (Neoclassicism) ซึ่งพยายามหวนกลับไปสู่ศตวรรษที่ ๑๘ ให้คุณค่ากับความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีโครงสร้างชัดเจน และมีลักษณะแบบ “วัตถุวิสัย” แทน “อารมณ์” แบบดนตรีโรแมนติก

จากสงครามโลกครั้งที่ ๑ จนถึงครั้งที่ ๒ มีนักแต่งเพลงที่ย้ายถิ่นฐานพลัดบ้านเพื่อหลบหนีความตึงเครียดของชาติตัวเอง คีตกวีรัสเซียอีกท่านที่หลบหนีออกจากโซเวียตมาสู่ฝรั่งเศสได้แก่ อเล็กซานเดอร์ กลาซูนอฟ ที่

แม้จะมีครูคนเดียวกับสตราวินสกี แต่ก็ดำเนินดนตรีในทิศทางที่ต่างออกไปและพกพาเอาเสียงแบบโรแมนติกสืบทอดเข้ามาแบบเต็มตัว นอกจากนี้ก็ยังมีคีตกวีฝรั่งเศสที่ลี้ภัยจากฝรั่งเศสในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ไปยังสหรัฐอเมริกา คือ ดาเรียส มิโยด์ (Darius Milhaud) ซึ่งมีงานหลากหลายสำเนียง และใน *Suite Française* (1944) นั้น ก็ใช้วัตถุดิบเพลงพื้นบ้านฝรั่งเศสในการแสดงความในใจทางด้านการเมือง

การปะทะสังสรรค์ของหลากหลายอุดมการณ์แห่งเสียงนี้ดำเนินอยู่อย่างเข้มข้นและรุ่มรวยในช่วงเวลาดังกล่าว และรายการแสดง *Modern French Soundscape* ก็ต้องการที่จะแสดงภูมิทัศน์เสียงแห่งปฐมกาลของยุคสมัยใหม่ทางดนตรีดังกล่าว

รายการ II แสดง

รายการแสดงแบ่งออกเป็น ๒ ช่วง มีพักครึ่งการแสดง โดยออกแบบให้แต่ละครึ่งประกอบไปด้วย ๓ บทเพลง ครึ่งแรกเป็นวงขนาดเล็ก ครึ่งหลังเป็นวงดุริยางค์เต็มวง แต่ละครึ่งเริ่มต้นโดยเพลงที่มีลักษณะเหมาะแก่การเปิดโรง (opener) ปิดด้วยเพลงหลายกระบวน (multi-movement) ที่มีความเข้มข้นทางเนื้อหาดนตรี ส่วนตรงกลางนั้นคือเพลงที่มีสาระและบรรยายแตกต่างจากเพลงเปิดและเพลงปิด รายการแสดงและคำอธิบายความ เกริ่นนำถึงแต่ละเพลงโดยสังเขป มีดังต่อไปนี้

Three Fanfares from French Theatre

Paul Dukas - *Fanfare from La Péri* (1912)

Florent Schmitt - *Le camp de Pompée* from *Antoine et Cléopâtre* (1920)

Claude Debussy - *Fanfare from Le Martyre de Saint Sébastien* (1911)

สำหรับการเปิดรายการ ผู้เขียนตั้งใจค้นหาและคัดเลือกบทเพลงที่อยู่ภายใต้โจทย์ว่า ต้องมีอารมณ์ลักษณะในการป่าวประกาศ เช่นบทประพันธ์จำพวกเพลงประกอบละครหรือแฟนแฟร์ (fanfare) เพลงไหมโรง (overture) หรือเพลงในลักษณะเพลงเปิดโรง (opener) ต่าง ๆ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่าในงานเวทีของฝรั่งเศส (หมายรวมถึง บัลเลต์ อุปรากร ละครเวที) นั้นมีเพลงแฟนแฟร์อยู่จำนวนหนึ่ง ทั้งที่เป็นที่รู้จักในกระแสหลักและทั้งที่แอบซ่อนอยู่ตามงานเวทีต่าง ๆ

ผู้เขียนได้คัดเลือกเอาเพลงแฟนแฟร์สามชิ้นมาประกอบกันเป็นชุดไตรบท (triptych) โดยที่ทั้งสามชิ้นนั้นเป็นผลงานของคีตกวีฝรั่งเศสที่ประพันธ์ขึ้นในทศวรรษที่สองของศตวรรษใหม่ ในช่วงที่โลกกำลังย่างเท้าเข้าสู่ช่วงสงคราม พร้อมทั้งเป็นตัวแทนสำคัญลักษณะและหน้าที่ของเพลงจำพวกแฟนแฟร์ ทั้งหน้าที่เปิดโรงและมีหน้าที่ทั้งในทางละคร ซึ่งในทางละครนี้ก็มีทั้งแบบที่สื่อความหมายดั้งเดิมของแฟนแฟร์ได้แก่การทหารและความยิ่งใหญ่ และมีทั้งแบบที่มีลักษณะเป็นพิธีกรรม

๑. แฟนแฟร์จาก *La Péri* ของ ปอล ดูกาส์ (ค.ศ. ๑๘๖๕-๑๙๓๕) ถูกประพันธ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นเพลงเปิดมาใช้ในการแสดงบัลเลต์ในปี ค.ศ. ๑๙๑๒

เป็นการประกาศว่าการแสดงได้เริ่มต้นขึ้นแล้วอย่างเป็นทางการ

๒. *Le camp de Pompée* ของฟลอรีนท์ ซมิทท์ (ค.ศ. ๑๘๓๐-๑๙๕๘) เป็นเพลงฉากค่ายทหารในละครเวที *Antoine et Cléopâtre* (1920) ซึ่งเป็นบทดัดแปลงภาษาฝรั่งเศสจาก *Antony and Cleopatra* ของเชกสเปียร์ โดยให้เสียงแฟนแฟร์สะท้อนความอึดอัดและบรรยากาศของกองทัพ

๓. แฟนแฟร์จาก *Le Martyre de Saint Sébastien* งานจากดนตรีประกอบละคร ประพันธ์โดย โกลเดอบุสซี ซึ่งมีได้เป็นเสียงประกาศในเชิงการทหารหรือความยิ่งใหญ่ เช่นแฟนแฟร์ทั่วไป แต่กลับสร้างบรรยากาศความขมขื่นหลังศักดิ์สิทธิ์แห่งพิธีกรรมศาสนา

ไตรบทนี้จึงมิใช่เพียงการรวบรวมแฟนแฟร์เพื่อเปิดเวที หากแต่สะท้อนบทบาทเชิงนาฏกรรมที่หลากหลายของแฟนแฟร์ฝรั่งเศสในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

Théodore Dubois - *Au Jardin* (1901/07, arr. for wind septet)

หลังจากชุดเพลงประกอบดนตรีที่เน้นสีสันของเครื่องทองเหลือง เพลงต่อมาเป็นชุดเพลงขนาดเล็ก (miniature) ที่มีได้มีอารมณ์ฉูดฉาด แต่เป็นดั่งการจับคู่กันแต่มีสระบายบรรยายภาพเล็ก ๆ ถึงเหตุการณ์ในสวน ที่มีตั้งแต่กรรไกร ฝีเสื้อบินดอกไม้ สายฝน จนถึงดวงดาว

เพลง *Au Jardin* (“ในสวน”) เป็นผลงานสำหรับเดี่ยวเปียโนของเธโอดอร์ ดูบัวส์ (ค.ศ. ๑๘๓๗-๑๙๒๔) ที่แม้เจ้าตัวเองจะได้รับการจดจำในปัจจุบันในฐานะคีตกวีสายขนบนิยม แต่งานชิ้นนี้ก็ดูจะมีสุนทรียศาสตร์แบบอิมเพรสชันนิสม์

สำแดงอยู่พอตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนำมาเรียบเรียงแจกจ่ายเครื่องดนตรีเป็นวงเครื่องลม ๗ ชิ้น ผลลัพธ์คือเพลงที่เน้นสีสันเครื่องดนตรี เนื้อเสียง (texture) บางเบา ใช้วัตถุขบน้อยชิ้น มีความลื่นไหลทางจังหวะและอารมณ์

เพลงต้นฉบับสำหรับเปียโนนั้นประกอบไปด้วย ๖ เพลงย่อย ส่วนฉบับเครื่องลม (๒ ฟลูต, โอโบ, ๒ คลาริเน็ต, บาสซูน, ฮอว์น) นั้น ผู้ประพันธ์คิดมา ๓ เพลงย่อย ซึ่งผู้เขียนตีความหมายของแต่ละเพลงดังนี้

๑. *Les Oiseaux* (นกน้อย) บทเปิดของ *Au Jardin* เริ่มด้วยโน้ตเล็ก ๆ น้อย ๆ กระจายตัวโต้ตอบกัน ดูบัวส์ใส่คำอธิบายเป็นภาษาฝรั่งเศสว่า “*Ils sautillent de branche en branche*” (“พวกมันกระโดดจากกิ่งหนึ่งไปอีกกิ่งหนึ่ง”) และต่อด้วย “*et gazouillent*” (“และพวกมันส่งเสียงจิกร้อง”) โครงสร้างของบทเพลงไม่เน้นทำนองยาว ๆ แต่เป็นเสมือนเสียงสนทนาสั้น ๆ ของฝูงนกที่กระจายตัวเป็นจุดเล็ก ๆ ประกอบกันเป็นพื้นผิวทางดนตรีที่มีความพลิวไหว โปร่งใส และเปี่ยมด้วยความขี้เล่น บทเพลงนี้จึงเป็นภาพดนตรีเล็ก ๆ ของชีวิตและความสดใสของสวนยามเช้า

๒. *Les petites visites* (การเยี่ยมเยียนเล็ก ๆ) ราวกับถ่ายทอดภาพของเด็ก ๆ ที่กำลังเล่นสมมุติบทบาทอย่างน่ารัก เพลงมีทำนองหลักที่ฟังดูคล้ายเพลงเด็ก เรียบง่าย อ่อนหวาน และแฝงความเป็นทางการเล็กน้อย เสียงดนตรีถูกประกอบด้วยข้อความภาษาฝรั่งเศสคล้ายบทสนทนาของเด็กที่เลียนแบบผู้ใหญ่ว่า “*Bonjour, ma chère, comment vous portez-vous? Vous voici, quel bonheur! Bien heureuse*

de vous voir... asseyez-vous!” (“สวัสดีจ๊ะที่รัก สบายดีไหม? มาแล้วหรือ ดีใจจริง ๆ! ยินดีมากที่ได้พบ... เชิญนั่งก่อนเลยนะ”) พร้อมวงเล็บคำว่า “*voulant imiter les manières des grandes personnes*” หรือ “พยายามเลียนแบบมารยาทของผู้ใหญ่” ผู้เขียนจินตนาการว่าเป็นประหนึ่งฉากจับน้ำชาในสวน ที่เด็ก ๆ แต่งตัวสุภาพ ใช้ภาษาผู้ใหญ่ และแสดงท่าทางอย่างมีมารยาทตามแบบที่เห็นผู้ใหญ่ทำ ซึ่งดนตรีสะท้อนความขี้เล่น แต่ก็สุภาพ เรียบร้อย และแฝงอารมณ์ขันบางเบา

๓. *Gouttes de pluie* (หยาดฝน) เพลงเปิดด้วยเสียงฟลูตร้ายรดเลียนแบบหยดฝนเบา ๆ พร้อมคำบรรยายที่ปรากฏในต้นฉบับว่า “*elles tombent... et... ne... mouillent guère*” (“พวกมันร่วงหล่น... แต่... แทบไม่เปียกเลย”) สะท้อนความนุ่มนวลของฝนที่พรมน้อย ๆ คล้ายระดับพื้นดินมากกว่าจะชุ่มชื้น ช่วงกลางของบทเพลงมีการเปลี่ยนอารมณ์ไปสู่จังหวะวอลทซ์อันแผ่วเบา พร้อมคำว่า “*pendant l'accalmie, un petit tour de valse*” (“ในช่วงฝนซา หมุนวอลทซ์เล็กน้อย”) ชวนให้นึกถึงการหมุนเบา ๆ ในสวนท่ามกลางความสงบระหว่างฝนโปรย

Igor Stravinsky - *Octet for Wind Instruments* (1923)

หลังโด่งดังจากงานบัลเลต์สามชิ้นที่เกริ่นไปข้างต้น อิโกร์ สตราวินสกี (ค.ศ. ๑๘๘๒-๑๙๗๑) ให้ความสำคัญกับดนตรีแจ๊ส หันไปเขียนงานสำหรับวงกลุ่มเล็ก และเดินเข้าสู่วิถีแห่งนีโอคลาสสิก ผลงานชิ้นแรกๆ มักถูกกล่าวถึงว่าเป็นการประกาศแนวทางใหม่นี้อย่างเต็มตัวคือ *Octet*

for Wind Instruments ซึ่งเขา ประพันธ์และกำกับการแสดงครั้งแรกที่โรงอุปรากรปารีส สตราวินสกี เล่าว่าแนวคิดสำหรับบทเปิดของ *Octet* นี้เกิดขึ้นในความฝัน เขา “เห็น” กลุ่มเครื่องเป่า ๘ ชิ้น ซึ่ง ได้กลายมาเป็นแรงบันดาลใจในการ ประพันธ์ ได้แก่ ฟลูต คลาริเน็ต บาสซูน ๒ ตัว ทรมเป็ต ๒ ตัว และ ทรอมโบน ๒ ตัว

ภาพรวมของบทเพลงคือการเป็นการ ใช้โครงสร้างและแนวคิดการประพันธ์ โดยอ้างอิงดนตรีแบบศตวรรษที่ ๑๓-๑๘ แต่ทำนองกับเสียงประสานเต็มไปด้วยเสียงแบบดนตรีต้นศตวรรษที่ ๒๐ มีการเล่นกับอัตราจังหวะและจังหวะ อปกติต่าง ๆ บ่อยครั้งโน้ตจะบรรเลง เสียงสั้น ห้วน แท่ง ขับเน้นความ ชัดเจนของเสียงและสาระทางดนตรี ผู้ประพันธ์กล่าวว่านี่เป็นความจริงที่ มิได้ใช้เครื่องสาย เพื่อขจัดสำเนียง และวิธีการเล่นแบบโรแมนติกต่าง ๆ ออกไป และเป็นการสร้างผลงานที่ มิได้ประสงค์สร้างอารมณ์ แต่สนใจ การจัดวาง “วัตถุดนตรี” (*musical object*) เป็นความงามแบบวัตถุวิสัย (*objectivity*) เป็นการให้คุณค่ากับ สถาปัตยกรรมของเสียง

บทเพลงแบ่งออกเป็น ๓ กระบวน ได้แก่

๑. *Sinfonia* - ใช้โครงสร้างแบบ โซนาตา เปิดด้วยท่อนช้า (*slow introduction*) ตามด้วยท่อนเร็ว ในจังหวะกึ่งมาร์ช

๒. *Tema con variazioni* - เริ่มด้วยทำนองหลักในจังหวะช้า ตามด้วยท่อนที่ผู้ประพันธ์เรียกว่า *rubans des gammes* (*ribbons of scales*) ที่ซึ่งเครื่องดนตรีต่าง ๆ เล่นไล่บันไดเสียงเรียงต่อกันไป เป็น ท่อนที่จะปรากฏซ้ำ ๆ ก่อนนำเข้าสู่ ท่อนแปรทำนอง (*variation*) ต่าง ๆ

ซึ่งประกอบด้วยการแปรในสไตล์ เพลงมาร์ช เพลงวอลทซ์ เพลง เดินรำกระฉับกระเฉง และเพลงช้า ที่ถูกถักทอขึ้นมาด้วยเทคนิคฟูกาโต (*fugato*) ในอัตราจังหวะ ๕/๘ ก่อน จะเชื่อมต่อเข้าสู่กระบวนสุดท้าย

๓. *Finale* - ได้รับแรงบันดาลใจ คีตลักษณ์แบบรอนโด และเพลงบาร็อก อาทิ เพลงจำพวก อินเวนชัน (*invention*) ของบาค ใช้ทำนองสอด ประสาน (*counterpoint*) บรรเลง สอดคล้องกันไป ก่อนจะลงจบด้วยการ ประสานเสียงเป็นคอร์ดแบบโฮโมโฟนิค (*homophonic*) บรรเลงเป็นจังหวะ ชัดในช่วงท้าย

Albert Roussel - *A Glorious Day*, Op. 48 (1933)

แม้ชื่อของ อัลแบร์ รูแซล (ค.ศ. ๑๘๖๙-๑๙๓๓) จะมีได้เป็นชื่อคีตกวี สำคัญประจำบ้านในปัจจุบัน แต่เขาคือหนึ่งในบุคคลสำคัญของวงการ ดนตรีฝรั่งเศสช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๐ ผู้มีศิษย์ชื่อดังอย่าง เอริก ซาตี (Erik Satie) และเอ็ดการ์ วาแรส (Edgar Varèse) เป็นต้น เขาเริ่มต้นเส้นทางดนตรีอย่างจริงจังหลัง ปลดประจำการจากกองทัพเรือ และพัฒนาภาษาดนตรีของตนจากอิมเพรสชันนิสม์สู่รูปแบบนีโอคลาสสิก ในเวลาต่อมา

บทเพลง *A Glorious Day* ประพันธ์ในปี ค.ศ. ๑๙๓๓ ตาม คำขอของ เอ็ดวิน แฟรงโก โกลด์แมน (Edwin Franko Goldman) วาทยกรผู้มีบทบาทขับเคลื่อนวงดุริยางค์เครื่องลมของสหรัฐอเมริกา ซึ่งก็ได้ Goldman Band นั้นเองเป็นผู้แสดงรอบปฐมทัศน์ที่นครนิวยอร์ก ในปีเดียวกัน และหนึ่งเดือนต่อมาก็ได้ออกแสดงในปารีส

บทเพลงประกอบด้วยท่อนจังหวะ

คึกคักกึ่งมาร์ชกึ่งเดินรำ กับท่อนทำนองอ่อนหวาน (*lyrical*) สลับกันไป ช่วงกึ่งมาร์ชจะมีแนวเบสและคอร์ดเซปต์หนึ่งชั้นโดยเครื่องระดับเสียงกลางรับหน้าที่ขับเคลื่อนเพลง ทำนองบรรเลงโดยเครื่องเสียงสูง ส่วนสำเนียงโดยรวมนั้นก็เป็นลักษณะแบบดนตรีฝรั่งเศสกระแสดั้งเดิมช่วงต้นศตวรรษที่แม้ยังคงกลิ่นอายดนตรีโรแมนติก แต่มีการผสมโน้ตต่างคีย์เข้าด้วยกัน มีการใช้สำเนียงแบบไดอะทอนิกและโครมาติกปะปนกันไป คอร์ดต่าง ๆ มีอิสระในการเคลื่อนที่เป็นตัวอย่างของดุริยนิพนธ์วงเครื่องลมจากคีตกวีฝรั่งเศสคนสำคัญของยุคสงครามโลก

Alexander Glazunov - *Saxophone Concerto* (1934, เรียบเรียงสำหรับวงเครื่องลม โดย สุวัฒน์ เศรษฐพรหมณ์)

อเล็กซานเดอร์ กลาซูนอฟ (ค.ศ. ๑๘๖๕-๑๙๓๖) เป็นคีตกวีสัญชาติรัสเซียแห่งยุคโรแมนติกตอนปลาย ผู้ในที่สุดแล้วได้ลี้ภัยออกจากโซเวียตมาพำนักอยู่ในปารีส ผลงาน *Saxophone Concerto* ประพันธ์ขึ้นที่ปารีสนี้เอง โดยประพันธ์ให้แก่ นักแซกโซโฟนชื่อดัง ซิгурด์ รัสเชอร์ (Sigurd Raschèr) และได้ทำการแสดงปฐมทัศน์ที่สวีเดน ส่วนตัวผู้ประพันธ์เองนั้นแม้ว่าจะเคยลองบรรเลงเปียโนคู่กับนักแซกโซโฟนชาวฝรั่งเศส มาร์เซล มูเลอ (Marcel Mule) ในช่วงสร้างเพลง แต่ก็มักจะไม่ได้ฟังงานตัวเองออกแสดงเลย เนื่องจากเพลงได้ถูกแสดงในปารีสหลังจากที่เขาเสียชีวิตไปแล้ว

คอนแชร์โตชิ้นนี้ซึ่งเดิมเขียนไว้สำหรับแซกโซโฟนอัลโตกับวงเครื่องสาย ถือเป็นหนึ่งในผลงานคลาสสิกชิ้นแรก ๆ ที่มอบบทบาทเล่นเดี่ยวให้แก่แซกโซโฟน และแม้เสียงดนตรีของ

ปารีสจะเต็มไปด้วยศิลปินโมเดิร์นนิสต์ แต่กลาซูนอฟก็ยังคงสำเนียงดนตรีโรแมนติกอันงดงามเพราะ โครงสร้างของบทเพลงมีลักษณะเป็นกระบวนเดี่ยวจบ (single-movement) ที่อันที่จริงแล้วก็คือสามกระบวนย่อยที่เรียงร้อยต่อกันอย่างไร้รอยต่อ ได้แก่ Moderato, Andante และ Fugato ในคอนเสิร์ตของเรา ใช้ฉบับเรียบเรียงใหม่สำหรับวงเครื่องลมเต็มวง ซึ่งยังคงรักษาเสน่ห์อันละเมียดละไมของต้นฉบับ ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้เกิดการสอดประสานที่หลากหลายระหว่างเสียงเดี่ยวและกลุ่มเครื่องลม

เมื่อจัดอยู่ในบริบทของโปรแกรม *Modern French Soundscape* คอนแชร์โตของกลาซูนอฟเปรียบได้กับเสียงที่แตกต่างโดดเด่นออกมาจากความหลากหลายของเสียงปารีสยุคใหม่ เป็นเสียงของคิตกวีที่จากบ้านเกิดมาใช้ชีวิตในต่างแดน สะท้อนความทรงจำและความรักในดนตรีผ่านเครื่องดนตรีอย่างน้อยอย่างแซกโซโฟน และทำให้โลกดนตรีของปารีสมีสีสันมากขึ้น

Darius Milhaud - *Suite Française* (1944)

สตราวิงสกีและกลาซูนอฟพาเสียงของรัสเซียมาเติมแต่งให้ฝรั่งเศสในทางกลับกัน ดาริอุส มิโยต์ (ค.ศ. ๑๘๙๒-๑๙๗๔) นำเสียงของฝรั่งเศสไปให้อเมริการู้จัก

มิโยต์เป็นหนึ่งในสมาชิกกลุ่ม Les Six กลุ่มหัวทอกสำคัญของวงการดนตรีฝรั่งเศสต้นศตวรรษที่ ๒๐ เขียนเพลงไว้ทั้งสำเนียงนีโอคลาสสิกและงานที่ประยุกต์สำเนียงแจ๊ส เขาประพันธ์ *Suite Française* ขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๔๔ ระหว่างที่ลี้ภัยอยู่ในสหรัฐอเมริกา เนื่องด้วยสถานการณ์การเมืองและ

สงครามโลกครั้งที่สอง ผลงานชิ้นนี้นับเป็นบทประพันธ์สำหรับวงเครื่องดุริยางค์ลมชิ้นแรกของเขา และถือกำเนิดจากการได้รับมอบหมายจากบริษัทจัดพิมพ์ Leeds Music Corporation ซึ่งมีโครงการสร้างชุดบทเพลงร่วมสมัยเพื่อการศึกษา *Suite Française* บรรเลงครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๙๔๕ โดยวง Goldman Band ในนครนิวยอร์ก

มิโยต์อธิบายไว้ในบันทึกของเขาว่า เขาต้องการเขียนดนตรีที่เหมาะสมแก่ระดับนักเรียน ความยากเหมาะสมในขณะที่ยังคงสำเนียงของผู้ประพันธ์เอาไว้ *Suite Française* ประกอบด้วยห้าท่อน ซึ่งตั้งชื่อตามแคว้นสำคัญของฝรั่งเศส ได้แก่ นอร์ม็องดี, เบรตาญ, อีล-เดอ-ฟร็องซ์, อาลซาส-ลอแรน และโพรว็องซ์ ซึ่งล้วนเป็นพื้นที่ที่กองกำลังพันธมิตรและประชาชนฝรั่งเศสร่วมกันต่อสู้เพื่อการปลดปล่อยประเทศจากการยึดครองของนาซี เป็นความตั้งใจของผู้ประพันธ์ในการสื่อความในใจด้านการเมืองว่าต้องการให้เยาวชนแห่งอเมริกาได้รำลึกถึงบรรดาผู้ที่บรรพบุรุษของตนร่วมต่อสู้กับเยอรมันผู้รุกราน และก่อสร้างกับฝรั่งเศสอย่างน้อย ๓ คำรบใหญ่ ๆ ใน ๓๐ ปีที่ผ่านมา (ผู้เขียนเข้าใจว่า คือสงครามฟรังโก-โปรสเซีย และสงครามโลกทั้ง ๒ ครั้ง)

แต่ละท่อนอ้างอิงทำนองพื้นบ้านของแต่ละแคว้น พร้อมเพิ่มสีสันด้วยการซ้อนเสียงแบบโพลีโทนัล จังหวะที่ซับซ้อน และการเปลี่ยนแปลงอารมณ์อย่างหลากหลาย “Normandie” และ “Provence” เปี่ยมด้วยความสดใสและความหวัง “Bretagne” เชื่อมโยงกับเสียงทะเลและความรักของชาวเรือ “Île-de-France” สะท้อนความคึกคักของปารีส ขณะ

ที่ “Alsace-Lorraine” เต็มไปด้วยความเศร้าสorrow ทำนองแสดงถึงความสูญเสียและเสียงปืนใหญ่ที่อยู่ไกลโผน

ในคอนเสิร์ต *Modern French Soundscape* ผลงานของมิโยต์ จึงเป็นบทส่งท้ายที่รวบยอด “ความฝรั่งเศส” อันมีแรงขับเคลื่อนจากเหตุการณ์บ้านเมือง ที่เชื่อมโยงศิลปะกับความทรงจำ ประวัติศาสตร์กับจิตวิญญาณ แสดงให้เห็นว่าดนตรีสามารถเป็นทั้งสื่อบันทึกความสูญเสียและเครื่องมือแห่งการเยียวยาในเวลาเดียวกัน

บทส่งท้าย

ข้างต้นนี้เป็นดั่งเพียงใบสุจิบัตรฉบับกะทัดรัดในพื้นที่จำกัด พอให้นำท่านเข้าสู่ “นิทรรศการ” และโลกของดนตรีฝรั่งเศสสมัยใหม่ ผู้เขียนมีความหวังเป็นอย่างยิ่งว่าในอนาคต จะได้ทำการเล่าลงรายละเอียดประวัติศาสตร์ทั้งบ้านเมืองและลงรายละเอียดทางวิชาการของแต่ละบทเพลงอย่างลึกซึ้งมากขึ้น รวมไปถึงนำเสนอ “รายการแสดง” อื่นของวงมหิตลอร์เคสตราที่ได้รับการประกอบสร้างด้วยแนวคิดนิทรรศการเช่นนี้

กล่องกีตาร์คลาสสิกหลากหลายสีสัน

“Classical Guitar Cases” เจาะลึกวัสดุที่ใช้ในการสร้าง กล่องกีตาร์คลาสสิกสุดแกร่ง

เรื่อง:
ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ (Chinnawat Themkumkwun)
ศิลปินกีตาร์คลาสสิกชาวไทยระดับโลก
ศิษย์เก่าวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เครื่องดนตรีกับกล่องใส่เครื่องดนตรีนั้นเป็นของคู่กัน ที่ไหนมีเครื่องดนตรีก็ต้องมีกล่องใส่เพื่อใช้ในการขนย้ายไปไหนมาไหนได้อย่างราบรื่น อย่างที่เราๆ กันว่า

เครื่องดนตรีราคาสูงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการปกป้องอย่างปลอดภัยที่สุด ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการรองรับแรงกระแทก รวมถึงการปกป้องจากอุณหภูมิและความชื้นจากอากาศภายนอก โดย

เฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยที่มีสภาพอากาศแบบ “ร้อนชื้น” กีตาร์คลาสสิกเป็นอีกหนึ่งเครื่องดนตรีที่มีความบอบบางมากเพราะทำมาจากไม้ที่สามารถแตกเสียหายได้จากการถูกกระแทก จึงทำให้เกิด

ตัวอย่างความเสียหายที่เกิดจากการขนส่งได้ท้องเครื่องบิน

การคิดค้นกล่องใส่ในลักษณะกล่องแข็ง (Hardcase) ขึ้นมาเพื่อปกป้องเครื่องดนตรีสุตรักในขณะเดินทางไปแสดงดนตรี คนส่วนใหญ่เรียกกันจนติดปากด้วยคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “เคส” (Case)

ในปัจจุบัน การเดินทางด้วยเครื่องบินบางครั้งมีความจำเป็นที่จะต้องนำเครื่องดนตรีโหลดลงใต้ท้องเครื่องในรูปแบบเดียวกับสัมภาระทั่วไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้อุตสาหกรรมการผลิตกล่องเครื่องดนตรีพยายามพัฒนาผลิตภัณฑ์เสริมความปลอดภัยมาตลอด ณ วินาทีนี้ การสร้างกล่องกีตาร์คลาสสิกถูก

คิดค้นพัฒนาไปไกลกว่าในอดีตมาก และยังคงก้าวต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยกล่องกีตาร์คลาสสิกในปัจจุบันนั้นมีมากมายหลากหลายรูปแบบหลายวัสดุ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของการใช้งานที่แตกต่างกันออกไปของนักดนตรีแต่ละคน

วัสดุในการสร้างกล่องกีตาร์คลาสสิกในปัจจุบันนั้นมีอยู่ด้วยกัน ๓ ประเภทหลัก ๆ ดังต่อไปนี้ (เรียงตามความแข็งแรงของการใช้งาน)

๑. ฝ้ายหรือหนัง

ฝ้ายหรือหนังมักถูกใช้ในการสร้างสิ่งที่เรียกว่า “กระเป๋าซอง” (Gig

Bag) เป็นวัสดุที่บอบบางที่สุดในบรรดาวัสดุทั้งหมด อันที่จริงแล้ววัสดุประเภทนี้ไม่ถูกนับรวมอยู่ในกล่องใส่แบบเคสแข็ง แต่เป็นวัสดุที่พบได้มากที่สุดในปัจจุบันเนื่องจากมีราคาถูก หาซื้อได้ง่าย รูปทรงมีความยืดหยุ่น สามารถใส่กีตาร์คลาสสิก รูปทรงได้หลากหลาย แต่ก็มีข้อเสียเยอะพอสมควร เนื่องจากกระเป๋าลักษณะนี้ไม่มีคุณสมบัติในการรองรับแรงกระแทก สายการบินส่วนใหญ่ไม่อนุญาตให้นำกีตาร์ที่ใส่กระเป๋าผ้าโหลดใต้ท้องเครื่อง ต้องหิ้วขึ้นเครื่องเท่านั้นเพราะมีความเสี่ยงต่อการเสียหายจากการถูกชนกระแทกสูงมาก ชนิดที่ว่า “เสียหายหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์”

๒. โฟม

โฟมนั้นถือเป็นกล่องที่พบได้มากที่สุดพอ ๆ กับแบบของใส่หรือกระเป๋าผ้า ข้อดีคือราคาถูก น้ำหนักเบา พกพาสะดวกมากเหมือนกับกระเป๋าสบายกระเป๋าหนึ่งใบ แต่ข้อเสียคือความปลอดภัยต่ำ ไม่ทนทานต่อแรงกระแทก ไม่ป้องกันความชื้น คนส่วนใหญ่เรียกมันว่ากล่องกึ่งแข็ง (Semi-Hardcase) อย่างไรก็ตามวัสดุนี้มีความปลอดภัยสูงกว่าแบบแรกเล็กน้อย กล่องโฟมมักถูกหุ้มด้วยผ้าหรือหนังด้านนอกอีกทีและมักถูกปิดด้วยซิปลikeเหมือนกระเป๋า บางสายการบินก็ไม่อนุญาตให้กล่องประเภทนี้ขนส่งใต้ท้องเครื่องบินเช่นเดียวกัน หากอนุญาตก็จะให้มีการเซ็นรับรองโดยผู้โดยสารว่า “ไม่รับประกันหากเสียหายทุกกรณี”

๓. ไม้

กล่องไม้เป็นอีกหนึ่งรูปแบบที่มีมาอย่างยาวนาน พบได้ในกล่องที่มากับกีตาร์โบราณ ข้อดีคือราคาไม่แพง

การซื้อที่นั่งเพิ่มให้แก็กีตาร์ ที่ถือว่ามีความปลอดภัยสูงสุด

ตัวอย่างกระเป๋าใส่กีตาร์

ตัวอย่างเคสแบบโฟม

มีความสวยงามคลาสสิก แข็งแรงทนทานประมาณหนึ่ง ส่วนข้อเสียคือน้ำหนักเยอะ พกพาไม่สะดวก ส่วนใหญ่ไม่สามารถสพายได้ ความแข็งแรงมากกว่าโฟมขึ้นอยู่กับไม้ที่ใช้ และมีแนวโน้มที่จะเกิดเชื้อราได้ง่ายกว่าวัสดุแบบอื่นหากไม่ได้รับการเก็บรักษาในที่ที่เหมาะสม ปัจจุบันไม่ค่อยได้รับความนิยม กล่องไม้มักถูกหุ้มด้วยหนังด้านนอกและปิดด้วยตัวล็อกที่ทำมาจากเหล็กหรือสแตนเลส (เหล็กกล้าไร้สนิม) โดยขึ้นอยู่กับคุณภาพและราคาของแต่ละรุ่น “ยิ่งใช้ของดี ยิ่งแพง”

๔. พลาสติกพีวีซี (PVC) หรือ Polyvinyl Chloride

วัสดุรูปแบบนี้พบได้ในกล่องพลาสติกกรุ้นราคาถูกๆ ข้อดีคือราคาไม่แพง ในเชิงการผลิตนั้น PVC มีความคงทนต่อสารเคมีและความร้อนได้ดีพอสมควร แต่ถ้าพูดถึงความแข็งแรงยังน้อยกว่าวัสดุในข้อถัดไป เนื่องจากไม่มีความยืดหยุ่นของชิ้นงาน รวมถึง PVC นั้นสามารถขึ้นรูปได้ง่าย จึงทำให้ต้นทุนการผลิตทำได้ต่ำกว่าพลาสติกรูปแบบอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ในบางรุ่นมีการนำโฟมมาหุ้มด้วยพลาสติกแบบนี้อีกหนึ่งชั้นเพื่อเพิ่มความแข็งแรงอีกด้วย (โฟมช่วยเพิ่มความหนาให้กล่อง) ซึ่งการทำแบบนี้จะช่วยให้สามารถขึ้นรูปพลาสติกได้บางลง เป็นการลดน้ำหนักของตัวกล่องไปในตัว กล่องพลาสติกถือว่ามีน้ำหนักเบาพอสมควรเมื่อเทียบกับกล่องไม้หุ้มหนัง (ขึ้นอยู่กับความหนาของเนื้อพลาสติกที่ใช้)

ตัวอย่างกล่องไม้หุ้มหนัง

๕. พลาสติกอะบีส (ABS) หรือ Acrylonitrile Butadiene Styrene

กล่องที่ทำมาจาก ABS พบได้
ในกล่องพลาสติกในรุ่นที่สูงขึ้น โดย
นำข้อดีของวัสดุชนิดนี้มาใช้ อันได้แก่
ความยืดหยุ่นและทนทาน ABS ถือ
เป็นวัสดุที่มีความแข็งแรงที่สุดใน
บรรดาพลาสติกทั้งหมด แต่ด้วย
ต้นทุนการผลิตที่สูงทำให้กล่องที่ทำ
จาก ABS มีราคาสูงกว่ากล่องที่ทำ
จากวัสดุอื่น ๆ ข้างต้น กล่องที่ทำ
จาก ABS มีความสามารถในการ
ลดแรงปะทะแบบ “การดูดซับแรง
กระแทก” (Shock Absorption)
รวมถึงเมื่อใช้ร่วมกับขอบกล่องที่ทำ
มาจากยางก็จะช่วยให้มีประสิทธิภาพ
ในการป้องกันอากาศและความชื้น
ดีกว่ากล่องประเภทอื่น ๆ ที่ขอบ
กล่องอาจทำมาจากอะลูมิเนียม
(Aluminum)

๖. คาร์บอนไฟเบอร์ (Carbon Fiber)

กล่องที่ทำมาจากคาร์บอน
ไฟเบอร์ถือว่ามีความแข็งแรงที่สุดใน
บรรดาวัสดุทั้งหมด แบรนต์ชั้นนำที่
ทำกล่องราคาสูงหลักหลายหมื่นไป

จนถึงเกือบแสนบาทล้วนใช้วัสดุนี้
ข้อดีคือแข็งแรง ทนทาน ลดความ
เสี่ยงต่อความเสียหายได้มากที่สุด
ส่วนข้อเสียนั้นแทบจะไม่มีเลย เว้น
แต่จะเป็นเรื่องของราคาและน้ำหนัก
ของกล่องที่มากเพื่อแลกกับความ
แข็งแรง การทำกล่องแบบนี้มีความ
จำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญสูงมาก
ไม่ว่าจะเป็นการถักเส้นใยที่ต้องมี
ความสม่ำเสมอ เส้นใยคาร์บอน
ไฟเบอร์นั้นมีความจำเป็นต้อง
ผนวกรวมกับวัสดุที่เรียกว่าเรซิน
(Resin) ซึ่งคือสารที่ได้จากยางเหนียว
ของต้นไม้หรือจากการสังเคราะห์ขึ้น
มา คาร์บอนไฟเบอร์จะไม่สามารถแข็ง
แรงและขึ้นรูปได้เลยหากปราศจาก
วัสดุประเภทนี้ในการยึดเกาะ เรา
สามารถสังเกตเส้นใยของวัสดุนี้ได้
ด้วยตาเปล่าซึ่งมีลักษณะเหมือน
เส้นตรงถักแบบคาดไปคาดมา ใน
บางแบรนต์มีการทำสีทับลงไปเพื่อ
เพิ่มความหลากหลายของสีวัสดุ

๗. เหล็กกล้า (Steel)

อันที่จริงแล้ว ยังมีกล่องอีก
ประเภทหนึ่งที่มีความแข็งแรงชั้น
สุด นั่นก็คือกล่องที่ทำจากเหล็กกล้า
กล่องประเภทนี้มักใช้หุ้มกล่องอีกที
เวลาขนส่งใต้ท้องเครื่องบิน ข้อดีของ
กล่องประเภทนี้คือมีความแข็งแรง
ทนทานขั้นสุด แต่แทบจะเป็นไปไม่
ได้เลยในการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน
เนื่องจากน้ำหนักที่มากจนไม่สามารถ
พกพาไปไหนมาไหนได้สะดวก รวม
ถึงกล่องส่วนใหญ่ไม่สามารถขึ้นรูป
ตามลักษณะของเครื่องดนตรีได้ จึง
ทำให้กล่องประเภทนี้ไม่ได้รับความนิยม
เหมือนกับกล่องประเภทอื่น ๆ

และนี่ก็คือวัสดุที่ถูกใช้ใน
อุตสาหกรรมการสร้างกล่องกีตาร์
คลาสสิกในปัจจุบัน เราจะได้
เห็นว่าแต่ละแบบนั้นมีวัสดุที่แตกต่าง
กันออกไปตามการใช้งาน แต่ละวัสดุ
ก็จะมีข้อดีและข้อเสียต่างกัน นัก
ดนตรีจึงจำเป็นต้องมี
ความรู้และเลือกให้เหมาะสมกับ
การใช้งานจริง อย่างไรก็ตาม การ
เลือกกล่องกีตาร์คลาสสิกสักใบนั้น

ตัวอย่างกล่อง PVC

ตัวอย่างกล่อง ABS

ตัวอย่างกล่อง Carbon Fiber

ตัวอย่างกล่องเหล็ก

มีเรื่องของ “รสนิยมความชอบ” เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพราะกล่องบางใบก็มีเรื่องของสีสันสวยงามเข้ามาเป็นปัจจัยที่นอกเหนือไปจากเรื่องของน้ำหนักและความแข็งแรง ซึ่งผู้เขียนไม่ได้เขียนเกี่ยวกับเรื่องของความสวยงามเพราะมองว่า “สวยของแต่ละคนไม่เหมือนกัน” บางคน

ชอบกล่องสีเรียบ ๆ บางคนชอบสีฉูดฉาด แต่ความแข็งแรงคงทนนั้นเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่องที่แข็งคือแข็ง กล่องที่นิ่มคือนิ่ม กล่องที่หนักคือน้ำหนัก กล่องที่เบาคือเบา และอื่น ๆ ในส่วนของการออกแบบรูปทรงและการขึ้นรูปชิ้นงานที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละผู้ผลิต ในตอน

ต่อไปจะเป็นสาระน่ารู้เกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิกในแง่มุมใด โปรดติดตาม...

รอน หรือ รอนการแสดง

เรื่อง:
เดชน์ คงอัม (Dejn Gong-im)
รองศาสตราจารย์ประจำคณะดุริยางคศาสตร์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

การแบ่งประเภทเพลงไทยตามวิชาการทฤษฎีดุริยางค์ไทย แบ่งเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ เพลงบรรเลงและเพลงประกอบการขับร้อง ในเพลงประเภทเพลงบรรเลงมีเพลงสำหรับหนึ่งคือเพลงหน้าพาทย์ เป็นเพลงสำหรับการแสดงออกท่าทางของผู้แสดง และบรรเลงประกอบกิริยาสมมุติ เป็นจินตภาพสำหรับประกอบในการบูชา อัญเชิญเป็นทิพยภาวะของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพิธีไหว้ครู โขน ละคร และดุริยางค์ไทย

เพลงหน้าพาทย์ **เพลงรอน** เป็นเพลงหน้าพาทย์ประกอบเพื่อการแสดงฤทธิ์ แสดงพลังอำนาจของตัวละครที่มีความพิเศษแตกต่างจากตัวละครอื่น ๆ ในกลุ่มของมนุษย์ เช่น ยักษ์ รากษส นรสิงห์ ผีเสื้อสมุทร เป็นต้น มีคตินลักษณะ (Form) คือ รูปแบบที่มีโครงสร้างของทำนองเพลงประกอบด้วยทำนองเพลงที่แบ่งออกเป็นตอน ๆ เรียงร้อยรวมเข้าบรรเลงตั้งแต่ต้นจนจบเพลงเป็นเฉพาะ ไม่เหมือนรูปแบบของเพลงอื่น ๆ เพลงที่นำมาเรียงร้อยประกอบด้วย

๑. รัวประจำองค์
๒. เสียนตะโพน
๓. เสียนฉิ่งหรือเสียนมอญ
๔. เสียนเพลง
๕. ปลายรัวประจำองค์

เพลงรอน เทียบย้อนกลับต้น ประกอบด้วยเพลงดังนี้

๑. เสียน
๒. เสียนฉิ่งหรือเสียนมอญ
๓. เสียนเพลง
๔. ปลายรัวประจำองค์ ลงจบ

ดังกล่าวนี้เป็นโครงสร้าง **เพลงรอน** ในเที่ยวแรก ลักษณะของทำนองเพลงตอนต้นคือขึ้นด้วยรัวประจำองค์ ประกอบจังหวะด้วยหน้าทับหน้าพาทย์ ตะโพนกลองทัด เชื่อมเข้าเสียนตะโพนจนจบ แล้วเชื่อมเข้าเสียนฉิ่งหรือเสียนมอญ เสียนเพลง ปลายรัวประจำองค์ เป็นต้นไปจะไม่มีหน้าทับไม้กลองกำกับ เมื่อจบเที่ยวแรกและทำ

ย้อนกลับต้นจนจบปลายรัวประจำองค์จึงเข้าหน้าทับหน้าพาทย์ ปลายรัวประจำองค์ ลงจบ รูปแบบของเพลงต่าง ๆ ที่นำมาเรียบเรียงเป็นหน้าพาทย์รอน หรือ รอนการแสดง มีดังนี้

๑. รัวประจำองค์

รัวประจำองค์ ประกอบเข้าด้วยหน้าทับหน้าพาทย์ ในรูปแบบเพลงรัว

รัวประจำองค์

๓. เสียนฉิ่ง หรือเสียนมอญ

เสียนฉิ่ง หรือเสียนมอญ ไม่มีหน้าทับกำกับ

เสียนฉิ่ง

๔. เสียนเพลง

เสียนเพลง

๕. ปลายรัวประจำองค์

ปลายรัวประจำองค์

ปลายรัวประจำองค์ เป็นทำนองสรุปส่วนท้ายของรอน แล้วย้อนกลับตันที่เสียนตะโพน แต่ไม่มีหน้าทับเข้ากำกับเพลง ในเทียวย้อนกลับตันนี้ มีรูปแบบในการเรียงร้อย ประกอบด้วย เสียนฉิ่งหรือเสียนมอญ เสียนเพลง ปลายรัวประจำองค์ แล้วลงจบ เพลงหน้าพาทย์รอน หรือ รอนการแสดง จะได้นำเสนอทำนองเพลงรอนตั้งแต่ต้นจนจบดังนี้

รอน

ข้องวงใหญ่

ตะโพน

กลองทัด

ฉิ่ง

System 1: Treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth and sixteenth notes. The bass staff has a single eighth note followed by rests.

System 2: Treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody includes triplets of eighth notes. The bass staff has a single eighth note followed by rests.

System 3: Treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody includes triplets of eighth notes. The bass staff has a single eighth note followed by rests.

System 4: Treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody includes triplets of eighth notes. The bass staff has a single eighth note followed by rests.

System 5: Treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody includes triplets of eighth notes. The bass staff has a single eighth note followed by rests.

System 1: Treble clef, key of D major. The melody features a series of eighth notes with triplets (3) and a final quarter note. The piano accompaniment is mostly rests, with a few notes in the bass line.

System 2: Treble clef, key of D major. The melody continues with eighth notes and triplets (3). The piano accompaniment has a few notes in the bass line.

System 3: Treble clef, key of D major. The melody includes eighth notes, triplets (3), and a fourth note (4). The piano accompaniment has a few notes in the bass line.

System 4: Treble clef, key of D major. The melody features eighth notes, triplets (3), and a fourth note (4). The piano accompaniment has a few notes in the bass line.

System 5: Treble clef, key of D major. The melody continues with eighth notes and triplets (3). The piano accompaniment has a few notes in the bass line.

เดชน คงอิม

เดชน คงอิม

เดชน คงอิม

เดชน คงอิม

รอน หรือ รอนการแสดง เป็นเพลงที่ผู้เรียนสายปี่พาทย์หรือกลุ่มปี่พาทย์โขนหรือคนโขนได้เรียนรู้มาดีแล้ว จากการเรียนเพลงโหมโรงกลางวันโขน ซึ่งอาจจะมีแตกต่างทั้งการเรียกชื่อเพลงและการเรียงร้อยเพื่อดำเนินทำนองเพลง แต่ในปัจจุบันการออกทำรำการแสดงด้วยเพลงรอนนั้นขาดการสืบทอดเนื่องเชื่อมโยงจนไม่สามารถทำเข้าประกอบกับการแสดงให้ได้รับรู้ถึงจินตภาพทิวภาพวณนั้น ๆ ได้ ดังนั้นแล้ว

ค่ายไวโอลินสำหรับเยาวชนนักไวโอลินไทยรุ่นใหม่ ภาคฤดูร้อน

THAILAND NEW VIRTUOSI SUMMER ACADEMY

เรื่อง:

วิสนิ วงศ์วิรุฬห์ (Visanee Vongvirulh)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเครื่องสายสากลและดนตรีเชมเบอร์

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

THAILAND NEW VIRTUOSI SUMMER ACADEMY

An Intensive & Transformative 5-Day Music Camp for Young Thai Violinists

Curated by leading Thai violin pedagogues with extensive experience in world-class musical education abroad. Inspiring and stimulating learning activities include:

Individual Lessons, Masterclasses, Musicianship Workshops, Violin Ensemble Rehearsals and Performances at Goethe-Saal, Goethe-Institut Thailand.

21 - 25 May 2025
@ Bangkok String Academy
Final Performance @ Goethe-Saal

APPLY NOW

Application Closes: 25 February
 Earlybird Ends: 8 February

Dr. Ernest F. Livingstone Scholarship Available

Supported by

FRANKE

Instructors:

- Kru Toto: Jirajet Jirasedachet
- Aj. Pang: Visanee Vongvirulh
- Kru Pat: Pattapoti Jirassutisarn
- Kru Namfon: Varissara Tanakorn
- Kru Maprang: Rasikamon Sirapong

การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายดนตรีเป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาดูตามอริยาตย์ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มนุษย์ไม่หยุดที่จะพัฒนานอกจากจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ พัฒนาทักษะใหม่ ๆ และเพิ่มศักยภาพของบุคคลให้สูงขึ้นแล้วยังทำให้มาตรฐานการศึกษาดนตรีมีคุณภาพมากขึ้น สามารถก้าวไปสู่ระดับนานาชาติได้

สมัยที่ผู้เขียนเริ่มเรียนไวโอลิน

นอกจากเรียนเดี่ยวและเรียนรวมวงแล้ว ก็มักจะหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นการเข้าค่ายดนตรีและเข้าร่วมกิจกรรมแสดงคอนเสิร์ตกับเพื่อน ๆ วง Dr. Sax Chamber Orchestra ทั้งในประเทศและต่างประเทศในช่วงปิดเทอม วง Dr. Sax Chamber Orchestra เป็นวงเยาวชนเครื่องสายที่ทำให้ผู้เขียนรู้สึกว่าการดนตรีสามารถพาเราไปเปิดโลกกว้างได้

นอกจากความรู้ในการพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลินแล้ว ยังได้มิตรภาพ ได้เรียนรู้วัฒนธรรม ได้รับแรงบันดาลใจและความประทับใจ เมื่อโตขึ้นก็ได้มีโอกาสเล่นกับวงเยาวชนที่มีขนาดใหญ่ขึ้น เช่น ค่ายวงดุริยางค์เยาวชนนานาชาติแห่งภาคพื้นอุษาคเนย์ (South-East Asian Youth Orchestra and Wind Ensemble) หรือ SAYOWE ที่จัดขึ้นที่ประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓, ๒๕๔๔ และ ๒๕๕๑ โดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทำให้มีโอกาสได้รู้จักเพื่อนนานาชาติ ร่วมแสดงดนตรีด้วยกัน และพัฒนาต่อเนื่องจนได้มาเป็นสมาชิกวงอาชีพ คือ วง Thailand Philharmonic Orchestra ที่ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๘

นอกจากพัฒนาทักษะการเล่นวงแล้ว การเพิ่มพูนทักษะการเล่นเดี่ยวก็เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เลย ไม่เพียงต้องสรรหาครูสอนไวโอลินที่มีฝีมือ ถ้ามีนักไวโอลินเก่ง ๆ เดินทางมาแสดงที่ไทย ก็ต้องหาโอกาสไปชมคอนเสิร์ตและเรียน Masterclass ด้วย แม้ขณะที่ผู้เขียนศึกษาต่อที่ประเทศออสเตรีย ก็มักหาความรู้เพิ่มเติมเสมอ ๆ เช่น การเข้าร่วม Violin Masterclass “International Summer Academy” ที่ประเทศออสเตรีย เข้าร่วม “Chamber Music

Academy for String Instruments” ที่ประเทศกรีซ การฝึกอบรมด้านการสอนไวโอลิน “Pädagogogo” ที่ประเทศออสเตรีย รวมทั้งการเข้าร่วมอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เช่น Suzuki Violin Teacher Training and Systems approach จัดโดย Thailand Association for Talent Education (TATE) และการอบรมหลักสูตร Fidel Max กับ Andrea Holzer-Rhomberg ซึ่งเป็นผู้เขียนหลักสูตรโดยตรง และการเข้าร่วมสัมมนา “International Music Teachers Exchange” ที่ประเทศเยอรมนี และแม้เมื่อผู้เขียนเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยแล้ว ก็ยังหาโอกาสไปเข้าร่วม IU Retreat for Violin and Viola Teachers ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อปีที่แล้ว และเข้าร่วม Southeast Asia Music

Leadership Initiative (SEAMLI) ที่ประเทศไทย เป็นต้น สำหรับผู้เขียนกิจกรรมทั้งหมดนี้เป็นการทบทวนความรู้ พัฒนาทักษะ และเพิ่มพูนความรู้ให้เป็นปัจจุบัน เพราะการเรียนรู้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด เช่นเดียวกับการเรียนรู้ที่ต้องทำตลอดชีวิต

Thailand NEW Virtuosi Summer Academy 2025 เป็นโครงการค่ายไวโอลินสำหรับผู้เรียนนักไวโอลินไทยรุ่นใหม่ ภาคฤดูร้อน ที่ผู้เขียนมีส่วนร่วมในการจัดด้วย โดยจัดขึ้นเป็นครั้งแรกระหว่างวันที่ ๒๑-๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ Bangkok String Academy จากความร่วมมือของทีมครูไวโอลินรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และเป็นศิษย์เก่าของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งทุกคนจบการศึกษาระดับปริญญาโทจาก

สถาบันดนตรีชั้นนำระดับโลกในยุโรป อังกฤษ และอเมริกา มีประสบการณ์ตรงในการสอน รวมทั้งเป็นนักดนตรีมืออาชีพด้านการแสดง Chamber Music และการแสดงในวงออร์เคสตรา แลหน้าของประเทศไทย ได้ร่วมกันออกแบบหลักสูตรการสอนแบบเข้มข้น ที่จะสามารถช่วยพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ในระยะเวลาอันสั้นได้จริง ทั้งด้านการแสดง การฝึกซ้อม และการเล่นวง Ensemble รวมถึงดูแลให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิดในระหว่างการเข้าค่าย ได้แก่ อาจารย์เป้ง - วิศนวิวงศ์วิรุฬห์ (ผู้เขียน), ครูโตโต้ - จิรเจต เจษฎาเชษฐ์, ครูพัท - พัทพล จิรสุทธิสาร, ครูน้ำฝน - วริศรา ธนาคม และนักเปียโนบรรเลงประกอบ อาจารย์มะปราง - รลิกมน คิยะพงษ์

ทีมครูไวโอลินรุ่นใหม่ผู้ร่วมกันออกแบบหลักสูตรการสอนและดูแลให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดในระหว่างการเข้าค่าย

อาจารย์แป้ง - วิศน์ วงศ์วิรุฬห์

- การศึกษา: ปริญญาโทและปริญญาตรี สาขาการสอนเครื่องดนตรี (ไวโอลิน) Mozarteum University Salzburg ประเทศออสเตรีย / ปริญญาตรี สาขาการแสดงไวโอลิน วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (เกียรตินิยมอันดับ ๑)

- อาจารย์ผู้สอน: Klara Flieder, Anita Mitterer, Inga Causa และอาจารย์สิทธิชัย เพ็งเจริญ

- มาสเตอร์คลาส: Igor Ozim, Pierre Amoyal, Mimi Zweig, Ulf Hoelscher, Eduard Schmieder, Rudolf Koelman, Mayumi Seiler, Simone Zraggen, Andrey Baranov, Simin Ganatra เป็นต้น

- รางวัลชนะเลิศอันดับ ๑: การแข่งขัน The 4th National Beethoven Competition for Young String Players (2010) และ International Youth Chamber Music Competition (IYCC) กับวง Dr. Sax Chamber Orchestra (2005)

-ทุนการศึกษา: ทุนฝึกอบรมดนตรีคลาสสิก ๔ เดือน จากโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลออสเตรีย ASEA-UNINET (2012-2013), ทุนการศึกษาจากรัฐบาลไทยเต็มจำนวนเพื่อศึกษาระดับปริญญาตรีและโท ที่ประเทศออสเตรีย (2014-2021), ทุนมหาวิทยาลัยมหิดลสำหรับเข้าร่วมฝึกอบรมครูไวโอลินและครูไวโอลาภาคฤดูร้อนที่ Jacobs School of Music, Indiana University, Bloomington, USA (2024)

- รางวัล: รางวัล “บุคลากรดีเด่น พ.ศ. ๒๕๖๓” (Academic Staff Award) จาก Mahidol Music

Honor Awards (2024), รางวัล “Inspiring Music Teacher Award” จากสมาคมครุฑดนตรีแห่งประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖) และรางวัล “Teaching Expertise Award” สำหรับนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดของประเทศไทย (ไวโอลิน เกรด ๖) จาก Trinity Award (2022)

- ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาเครื่องสายสากลและดนตรีแชมเบอร์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

- ผู้ก่อตั้ง Visanee Violin Studio

ครูโตโต้ - จิรเจต เจษฎาเชษฐ์

- การศึกษา: นักศึกษาปริญญาเอก สาขาการแสดงไวโอลินและการสอน วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล / ปริญญาโท สาขาการแสดงไวโอลิน Royal Academy of Music, London (เกียรตินิยม) / ใบประกาศอนุญาตการสอน (Licentiate of the Royal Academy of Music - LRAM) / ปริญญาตรี สาขาการแสดงไวโอลิน Yong Siew Toh Conservatory of Music, National University of Singapore (เกียรตินิยม)

- อาจารย์ผู้สอนและมาสเตอร์คลาส: Mayumi Fujikawa, Zakhar Bron, Qian Zhou, Miriam Fried, Shlomo Mintz, Hagai Shaham, Zhang Ti, Pierre Amoyal, Koichiro Harada, Krystof Wgerzyn, Ani Schnarch, Keiko Urushihara เป็นต้น

- รางวัลชนะเลิศอันดับ ๑: การแข่งขัน National Beethoven Competition for Young String Players, Thailand Mozart International String Competition และ Princess Galyani Vadhana

String Ensemble Competition

- ทุนการศึกษา: ทุนเต็มจำนวนจาก YSTCM และทุนสนับสนุนทางการเงินฤดูร้อน, ทุน Alex Templeton Entrance Scholarship ที่ RAM และทุน General Prem Scholarship Fund สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถทางดนตรียอดเยี่ยม

- ผู้ก่อตั้ง Bangkok String Academy & Virtuosi Thailand

- ผลงานนักเรียน: รางวัลชนะเลิศอันดับ ๑ ที่ ACT Music Competition, YAMC และ BCC Music Competition (Royal Trophy)

ครูพัก - พัทธพล จิรสุกธึสา

- การศึกษา: ปริญญาโท สาขาการแสดงไวโอลินและความคิดสร้างสรรค์ ที่ Westfälische Wilhelms, Universität Münster / ปริญญาตรี สาขาการแสดงไวโอลิน Hochschule für Musik Detmold / ปริญญาตรี สาขาการแสดงไวโอลิน วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

- อาจารย์ผู้สอนและมาสเตอร์คลาส: Koh Gabriel Kameda, Simone Zraggen, Boris Brovtsyn, Roman Patocka, Daniel Vaiman, Rinus Roth, Erik Schumann และ Christoph Poppen

- ทุนการศึกษา: DAAD, Siemens Music Foundation และกองทุนประเทศไทยภายใต้การอุปถัมภ์ของ HRH Princess Galyani Vadhana

- เคยแสดงเดี่ยวกับวง National Symphony Orchestra

- รางวัล: รางวัลครูผู้สอนยอดเยี่ยม จากงาน Hong Kong International Youth Performance Arts Festival ครั้งที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๓), รางวัลครูผู้สอน ABRSM

สำหรับนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดในประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๔), รางวัลครูผู้สอนยอดเยี่ยม จากการแข่งขัน Excellence International Music Open Competition 2023, การแข่งขัน International Young Musicians Music Competition 2023 และรางวัลครูผู้สอนยอดเยี่ยมสำหรับวง Gold Medal Ensemble จากการแข่งขัน RSU Music Competition 2023

- ปัจจุบัน สอนไวโอลินและโปรแกรมทุนการศึกษาที่ Regents International School Pattaya และ Wellington College International School Bangkok

ครูนำฝน - วรศรา งามคม

- การศึกษา: ปริญญาโท สาขา การสอนเครื่องสาย University of Louisville / ปริญญาโท สาขา การแสดงไวโอลิน University of Tennessee-Knoxville / ปริญญาตรี สาขาการแสดงไวโอลิน วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (เกียรตินิยมอันดับ ๑)

- อาจารย์ผู้สอนและมาสเตอร์คลาส: Geoffrey Herd, Annie Fullard, Catherin Cosbey, Christoph Poppen, Mimi Zweig, David Updegraff, Shannon Thomas, Elisabeth Adkins, Stephen Miahky เป็นต้น

- รางวัล: ชนะเลิศอันดับ ๓ การแข่งขัน National Beethoven Competition for Young String Player (2014), สมาชิก Pi Kappa Lambda สมาคมเกียรติยศทางดนตรีของสหรัฐอเมริกา, รางวัล Trinity Award for Excellence in Music Teaching (2019) รางวัล Trinity Award for Excellence in Music

Teaching

- เคยแสดงเดี่ยวกับวง National Symphony Orchestra

- เป็นครูที่ได้รับการรับรองจาก Suzuki Association of the Americas (SAA)

- ปัจจุบัน สอนที่ Shrewsbury International School (City Campus), St. Andrews International School และ Bromsgrove International School

อาจารย์บะปราง - รสิกมณีย์ พงษ์

- การศึกษา: ปริญญาโท สาขา vocal-accompaniment จาก University of Music and Performing Arts, Graz ประเทศออสเตรีย / ปริญญาตรี สาขาการแสดงเปียโน วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (เกียรตินิยมอันดับ ๑)

- ทุนการศึกษา: ทุนฝึกอบรมดนตรีคลาสสิก ๔ เดือน จากโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลออสเตรีย ASEA-UNINET และเข้าศึกษาต่อในฐานะนักเรียนแลกเปลี่ยนที่ Mozarteum University Salzburg ประเทศออสเตรีย

- อาจารย์ผู้สอน: Ao. Univ. Prof. Mag. art. Stacey Bartsch และ Julius Drake

- ทำงานในตำแหน่ง collaborative pianist ให้แก่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ นอกจากการแสดงคอนเสิร์ตแล้ว ยังบรรเลงเปียโนร่วมกับนักดนตรีคนอื่น ๆ บนเวทีการแข่งขันและเทศกาลดนตรีมากมาย อาทิ Jean-Marie Londeix ครั้งที่ ๔, การแข่งขัน Beethoven สำหรับเครื่องสายครั้งที่ ๔ และ ๖ ในกรุงเทพฯ, เทศกาลฤดูร้อน

สำหรับเครื่องสายและดนตรีแชมเบอร์ใน Pelion ประเทศกรีซ และ Asia Pacific Saxophone Academy

- ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาเปียโน วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เนื่องจากเป็นทีมครูที่มีความเข้าใจถึงจุดอ่อนและปัญหาของเยาวชนนักไวโอลินไทยอย่างแท้จริง เป้าหมายในการจัดโครงการค่ายไวโอลินสำหรับเยาวชน Thailand NEW Virtuosi Summer Academy 2025 จึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาทักษะส่วนบุคคลโดยการออกแบบหลักสูตรที่ไม่เหมือนกับการเรียนทั่วไปในโรงเรียนหรือสถาบันดนตรี เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งได้จัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศเทียบเท่ากับการเข้าร่วมหลักสูตรค่ายดนตรีภาคฤดูร้อนในระดับนานาชาติที่ต่างประเทศ แต่การเรียนการสอนเป็นภาษาไทย ครูและนักเรียนสามารถสื่อสารเข้าใจกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งนอกจากจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาทั้งในด้านเทคนิคและศิลปะแล้ว ยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าค่ายที่มาจากหลากหลายโรงเรียนได้ร่วมกันทำกิจกรรมดนตรีด้วยกัน อันจะนำไปสู่การสร้างมิตรภาพใหม่ ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อไปในอนาคต รวมทั้งช่วยเสริมสร้างแนวคิดและทัศนคติในการเรียนรู้ดนตรีอย่างยั่งยืน

การเรียนการสอน ๕ วันในค่าย ประกอบด้วยการเรียนเดี่ยวแบบตัวต่อตัว (Private Lessons) การเรียนกับครูผู้เชี่ยวชาญ (Masterclass) การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการด้านดนตรี (Musicianship Workshops) การเรียนรวมวง (Ensemble) ทั้ง

แบบรวมวงและแบบแยกแนวเสียง (Sectional) การแสดงคอนเสิร์ตสด ทั้งแบบแสดงเดี่ยวและรวมวง โดยทางค่ายจัดให้นักเปียโนบรรเลงประกอบ (Piano Accompaniment) แก่นักเรียนทุกคนในระหว่างการเรียน Masterclass และในการแสดงคอนเสิร์ต

นักเรียนที่เข้าค่ายในครั้งนี้ มีจำนวน ๑๒ คน อายุระหว่าง ๘-๒๐ ปี มาจากหลาย ๆ โรงเรียนทั่วประเทศ โดยผู้สมัครจะต้องส่งคลิปวิดีโอการแสดง เพื่อใช้ในการจัดตำแหน่งสำหรับการเล่นวง Ensemble และเนื่องจากเป็นค่ายไปเช้า-เย็นกลับ ในแต่ละวันทางผู้จัดฯ จะดูแลอาหารกลางวันและของว่างให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน

วันแรกของการเข้าค่าย หลังจากลงทะเบียนและรับเสื้อแคมป์แล้ว กิจกรรมครั้งแรกเป็นการทำความรู้จักกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง และนักเรียนกับทีมครู รวมถึงรับทราบกฎระเบียบต่าง ๆ ในค่าย ตลอด

จนตารางกิจกรรมในแต่ละวัน จากนั้นเป็นการ Workshops ในหัวข้อที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพนักไวโอลิน เริ่มจากครูพัท พุดคุยในหัวข้อเรื่องความวิตกกังวลในการแสดงดนตรี ซึ่งเป็นปฏิกิริยาทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นจากทั้งประสบการณ์ส่วนตัว ความคาดหวัง และสภาพแวดล้อมที่แสดงออกทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยปัจจัยที่กระตุ้นสามารถจำแนกได้เป็นปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงาน และปัจจัยจากสถานการณ์ รวมถึงแนวทางในการรับมือ ได้แก่ การเตรียมตัวอย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกจินตนาการสถานการณ์จริง การปรับทัศนคติต่อความกลัว และการฝึกผ่อนคลายร่วมกับการฝึกซ้อมอย่างมีสติ ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยให้นักดนตรีสามารถแสดงได้อย่างมั่นใจ และเป็นธรรมชาติ

หลังจากนั้น ทีมครูได้แชร์ประสบการณ์การเรียนที่ต่างประเทศของแต่ละคน รวมถึงการแนะนำการศึกษาต่อทั้งในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าในประเทศอังกฤษ

เยอรมนี ออสเตรเลีย สิงคโปร์ และสหรัฐอเมริกา แนะนำการอ่านและตีความข้อกำหนดในการสอบเข้า ด้วยครูฝน ที่ได้พูดถึงความสำคัญในการเตรียมพร้อมร่างกายก่อนและหลังฝึกซ้อม ต้องยืดเส้นสายก่อนการเริ่มซ้อมและให้ความสำคัญกับการพักระหว่างการฝึกซ้อมเพื่อไม่ให้เกิดการบาดเจ็บ กีฬาหรือการออกกำลังกายที่จะเป็นประโยชน์กับนักดนตรีที่ปลอดภัยที่สุดคือการว่ายน้ำ เพราะไม่มีแรงกระแทกและไม่เสี่ยงต่อการบาดเจ็บของมือ นิ้ว หรือแขน การทำโยคะ (Yoga) พิลาทิส (Pilates) หรือฝึก Alexander Technique จะช่วยเรื่องการจัดระเบียบร่างกายด้วย รวมถึงชี้แนะให้ทุกคนสังเกตท่าทางการเล่นของตัวเอง และได้แนะนำการอุปกรณ์ไวโอลิน เช่น ที่รองคางและที่รองขา พร้อมโมเดลตัวอย่างให้ทดลองใช้ เพื่อให้แต่ละคนได้เช็คท่าทางของตัวเอง

กิจกรรมในช่วงบ่ายเป็น Masterclass สำหรับนักเรียนสามคน คนละ ๔๐ นาที เรียนโดยมีอาจารย์ นักเปียโนบรรเลงประกอบเล่นให้ด้วย จากนั้นเป็นการแยกห้องสำหรับการซ้อมแยกแนวเสียงของเพลงวง และ ปิดท้ายด้วยการรวมวง เพื่อให้นักเรียนได้เห็นภาพรวมของเพลง

วันที่ ๒ ถึงวันที่ ๔ เป็นช่วงของการเรียนแบบเข้มข้น โดยนักเรียนจะได้เรียนกับครูผู้สอนมากกว่าหนึ่งคน เพื่อเปิดมุมมองจากแนวคิดที่หลากหลาย และทุกคนจะมีโอกาสเข้าร่วม Masterclass ทั้งในฐานะผู้เล่นและผู้สังเกตการณ์ สำหรับการซ้อมวงจะมีทั้งการฝึกซ้อมแยกแนวเสียงและรวมวง

ในวันที่ ๕ เป็นวันแสดงคอนเสิร์ตปิดค่าย ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสถาบันเกอเธ่ ประเทศไทย ให้ใช้สถานที่ในการจัดการแสดง ณ หอประชุมเกอเธ่ โดยมีพิธีมอบประกาศนียบัตรแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม และการมอบทุนจำนวน ๖ ทุน ภายใต้ชื่อ “ทุน Dr. Ernest F. Livingstone” ให้แก่ผู้เข้าร่วมที่ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์รับทุนสนับสนุนการศึกษาและได้แสดงผลงานโดดเด่นในระหว่างการเข้าค่ายด้วย นอกจากนี้ ยังมีรางวัลพิเศษให้แก่ กล้องใสไวโอลิน (Violin Case) รุ่น Cabourg Hightech Slim (Limited Edition) ยี่ห้อ Bam สนับสนุนโดย Franke Violin Bangkok Thailand และบัตรกำนัลสำหรับซื้อสินค้าในร้านให้แก่ผู้เข้าร่วมค่ายอีกด้วย

บทเพลงที่แสดงเดี่ยวในค่าย ได้แก่ Dvorák: Humoresque, Bruch: Concerto No. 1 in G minor Op. 26 ท่อน ๑, Fiocco: Allegro, Huber: Concertino No. 4 in G Major Op. 8, Kreisler: Sicilienne & Rigaudon, Viotti: Concerto No. 22 in A minor ท่อน ๓, Corelli: La Folia, Accolay: Concerto in A minor, Mozart: Concerto No. 4 in D Major K. 218 ท่อน ๑, Prokofiev: Violin Sonata No. 2 in D Major Op. 94a ท่อน ๑, Lalo: Symphonie Espagnole Op. 21 ท่อน ๓ และ Paganini: Concerto No. 1 in D Major Op. 6 ท่อน ๑ รวมถึงบทเพลงวงที่แสดงร่วมกัน ๒ เพลง ได้แก่ Songs My Mother Taught Me โดย Antonín Dvorák และ Hungarian Dance โดย Rachmaninov ทั้งสองบทเพลงนี้ แสดงโดยผู้เข้าค่ายทุกคนร่วมกับทีมครูผู้สอนและนักดนตรีรับเชิญ ณัฐภูมิ สังข์สโร นักดับเบิลเบสจากวง RBSO

THAILAND NEW VIRTUOSI SUMMER ACADEMY

GRAND FINAL CONCERT

Sun 25 May 2025 16:00

@Goethe-Saal, Goethe-Institut Thailand

Entrance Fee: 600 THB

การแสดงคอนเสิร์ตปิดค่ายสร้างความประทับใจอย่างมากแก่ผู้ชมและผู้แสดง นอกจากนี้ทีมผู้จัดฯ ยังได้บันทึกวิดีโอภาพและเสียงตลอดการแสดงอย่างมืออาชีพ มอบเป็นของที่ระลึกแก่ผู้เข้าค่ายทุกคน เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถรับชมผลงานของบุตรหลานได้อย่างภาคภูมิใจ

เสียงสะท้อนจากผู้เข้าร่วม Thailand NEW Virtuosi Summer Academy 2025 นั้น เต็มไปด้วยความสุขและสนุกที่ได้มาร่วมเล่นดนตรี

ด้วยกัน ได้มิตรภาพจากเพื่อนใหม่ ได้เรียนรู้ความเข้าใจทางดนตรีที่ลึกซึ้งจากทีมครู ทำให้มีความมั่นใจ และได้พัฒนาความสามารถ จนสามารถแสดงดนตรีออกมาได้เป็นอย่างดี ผู้ฟังก็อึ้งอัมกับบทเพลงหลากหลายอารมณ์ และสัมผัสได้ถึงพลังบวกจากนักไวโอลินและครูไวโอลินรุ่นใหม่

การจัดโครงการค่ายไวโอลินสำหรับเยาวชนครั้งนี้ เป็นค่ายไวโอลินที่ออกแบบอย่างประณีต รอบคอบ

เพื่อความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นการใช้เวลาว่างช่วงปิดเทอมอย่างสร้างสรรค์ ค่ายดนตรีที่จัดขึ้นอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน ถือเป็นการศึกษาตามอัธยาศัยที่จะเป็นโอกาสที่ดีสำหรับผู้ที่ต้องการพัฒนาตนเองอย่างเข้มข้น เพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ต่อไปได้อย่างรวดเร็ว

อ้างอิง

Facebook Page: Thailand New Virtuosi (<https://www.facebook.com/profile.php?id=61571291067028>)

ศาสตร์การเรียนรู้การบรรเลงกลองชุด

ตอนที่ ๒ การเลือกกลองชุดให้เหมาะสม

เรื่อง:
รุ่งเกียรติ สิริวงศ์สุวรรณ (Rungkiat Siriwongsuwan)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาดนตรี
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การเลือกกลองชุดสำหรับผู้เริ่มต้น

ผู้เริ่มต้นควรเลือกกลองชุดที่มีความยืดหยุ่น สามารถเล่นได้หลายแนวดนตรี (versatile) เช่น กลองชุดขนาด ๕ ชิ้นมาตรฐาน (standard 5-piece kit) ที่ประกอบด้วย bass drum, snare, 2 tom-toms และ floor tom พร้อมฉาบ ๒-๓ ใบ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจแนวดนตรีที่หลากหลายก่อนตัดสินใจ

เฉพาะทางในอนาคต (Pejrolo & Metcalfe, 2017)

แนวทางการเลือกตามสไตล์

Pop/Rock: เลือกกลองชุดที่มี bass drum ขนาด ๒๒ นิ้วขึ้นไป และ snare ที่มีเสียงชัด แรงดี

Jazz: กลองชุดขนาดเล็ก เช่น bass drum ขนาด ๑๘ นิ้ว พร้อมฉาบ ride ที่ใหญ่ (๒๐-๒๒ นิ้ว) ซึ่ง

ให้เสียงที่นุ่มนวล

Funk/Latin: ควรมี high-tuned snare และฉาบ splash เพิ่มเพื่อสร้างเสียงเร็ว-คม

ผู้เริ่มต้นไม่ควรลงทุนกับกลองชุดเฉพาะทางมากเกินไปในระยะเริ่มต้น แต่ควรมองหาชุดที่รองรับการเรียนรู้แบบกว้างและสามารถปรับเปลี่ยนหรืออัปเกรดได้ภายหลัง (Yamaha Corporation, n.d.)

แผ่นรองซ้อม (Practice Pad)

เก้าอี้กลอง (Drum Throne)

กระเป๋ากลองและเคส (Drum Cases and Bags)

พรมรองกลอง (Drum Rug)

Carplugs

Drum Key

Drum Tuner

ไม้กลอง (Drumsticks)

กลองชุดอะคูสติค (Acoustic Drum Sets)

การเลือกกลองชุดสำหรับมืออาชีพ

สำหรับนักดนตรีมืออาชีพ การเลือกกลองชุดมักอิงกับแนวเพลงที่ตนแสดงเป็นหลักและมักมีการปรับแต่งเครื่องดนตรีในระดับละเอียด เช่น เลือกหนังกลองแบบ coated หรือ clear เลือก ride cymbal ที่มี sustain ตามต้องการ หรือแม้แต่ติดตั้ง trigger เสียงเสริมในชุดอะคูสติค (McCarthy, 2021)

แนวทางการเลือกตามสไตล์

Rock/Metal: ใช้ bass drum ขนาด ๒๒-๒๔ นิ้ว snare หนา ๖.๕ นิ้ว และฉาบ crash หลายใบที่มีความหนักแน่น

Jazz/Bop: ใช้กลองชุดขนาดเล็ก หนังกลองบาง ride cymbal ที่มี overtones อบอุ่น และ brush-friendly

Fusion/Progressive: ใช้กลองหลายใบ (เช่น ๖-๘ ชิ้น) tom หลายขนาด และฉาบที่หลากหลาย เช่น china, splash, effect cymbals

Latin/Afro-Cuban: เพิ่มเครื่องกระทบเสริม เช่น cowbell timbales หรือ congas ควบคู่กับกลองชุด

นักดนตรีส่วนใหญ่แล้วที่เล่นเป็นอาชีพและมีความเป็นมืออาชีพมักมีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับ “เสียงประจำตัว” (signature sound) ของ

ตนเอง จึงเลือกชุดกลองให้สอดคล้องกับแนวดนตรีและภาพลักษณ์ในการแสดงอย่างระมัดระวัง (Lehmann et al., 2007)

อุปกรณ์เสริมที่ควรพิจารณา

การเล่นกลองชุดไม่สามารถอาศัยแค่ตัวกลองอย่างเดียวได้ แต่ยังต้องมีอุปกรณ์เสริม (accessories) ที่ช่วยสนับสนุนการฝึกฝนและการแสดงอย่างมีประสิทธิภาพ อุปกรณ์เหล่านี้มีบทบาททั้งในด้านเทคนิค ความปลอดภัย และการรักษาสภาพเครื่องดนตรี องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น เก้าอี้กลอง ไม้กลอง ที่ป้องกันเสียง หรืออุปกรณ์ช่วยบำรุงรักษา ล้วนมีผลต่อ

คุณภาพการเล่นทั้งทางตรงและทางอ้อม (Russell, 2010; Pejrolo & Metcalfe, 2017)

เก้าอี้กลอง (Drum Throne)

เก้าอี้กลอง คืออุปกรณ์ที่มักถูกมองข้าม แต่มีบทบาทสำคัญต่อท่าทาง (posture) และความยั่งยืนในการเล่น หากเลือกเก้าอี้ที่ไม่เหมาะสม เช่น ความสูงไม่พอดี พื้นที่ยืนนั่งเล็ก หรือฐานไม่มั่นคง จะทำให้ผู้เล่นเสี่ยงต่อการปวดหลังและการใช้แรงที่ไม่สมดุล (Ackermann et al., 2012)

คุณสมบัติที่ควรมี

ความสูงปรับได้ เบาะกว้างและรับน้ำหนักได้ดี ขาเก้าอี้มั่นคง ไม่สั่นหรือโยก

“Proper seating posture begins with a well-fitted drum throne. Neglect this and you compromise everything from balance to power.” (Lehmann et al., 2007, p. 82)

ไม้กลอง (Drumsticks)

ไม้กลองมีหลายขนาด วัสดุ และปลายไม้ (tip) ที่แตกต่างกัน เช่น ไม้ฮิกคอรี่ (hickory) เมเปิล (maple) หรือโอ๊ก (oak) โดยไม้แต่ละประเภทจะให้ความรู้สึกในการตีและน้ำหนักไม่เท่ากัน ปลายไม้ที่เป็น nylon จะให้เสียงฉาบคมกว่าแบบไม้ (Russell, 2010)

คำแนะนำเบื้องต้น

รุ่นมาตรฐาน 5A เหมาะสำหรับผู้เริ่มต้น 7A สำหรับแนวแจ๊สหรือผู้ที่มีมือเล็ก 2B สำหรับร็อกหรือแนวที่ต้องการพลัง

หูฟังและที่อุดหู (Headphones / Earplugs)

การเล่นกลองโดยไม่มีการป้องกัน

หูอาจทำให้สูญเสียการได้ยินในระยะยาว เนื่องจากกลองโดยเฉพาะสามารถสร้างระดับเสียงเกิน 100 dB ซึ่งเกินระดับปลอดภัยสำหรับมนุษย์ (Jeng, 2014)

ประเภทที่แนะนำ

หูฟังแบบ isolation สำหรับกลองอิเล็กทรอนิกส์ ที่อุดหูแบบลดเสียง (filtered earplugs) สำหรับกลองอะคูสติค In-ear monitors สำหรับมืออาชีพบนเวที

แผ่นรองซ้อม (Practice Pad)

สำหรับการฝึกฝนในบ้านหรือห้องเรียน แผ่นรองซ้อมเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยฝึกกล้ามเนื้อ ความแม่นยำ และความเจ็บปวด แผ่นรองคุณภาพดีจะให้ความรู้สึกดังใกล้เคียงกับ snare จริง (Pejrolo & Metcalfe, 2017)

พรมรองกลอง (Drum Rug)

ช่วยป้องกันกลองเลื่อนขณะเล่น โดยเฉพาะ bass drum ซึ่งมักจะเคลื่อนจากแรงกระแทก พรมรองกลองยังช่วยรักษาพื้น ปรับเสียงสะท้อน และทำให้ชุดกลองอยู่ในตำแหน่งคงที่ (Reid, 2020)

กระเป๋าและเคส (Drum Cases and Bags)

สำหรับผู้ที่ต้องขนย้ายกลองบ่อย การมีกระเป๋าหรือเคสที่แข็งแรงเป็นสิ่งจำเป็น เคสแบบ hard case ให้ความปลอดภัยสูงสุด แต่มีน้ำหนักมาก ขณะที่ soft case เหมาะกับการใช้งานทั่วไปในระยะใกล้

อุปกรณ์บำรุงรักษา (Maintenance Tools)

ชุดปรับหนังกลอง (drum key) น้ำยาทำความสะอาด ผ้าขัด หรือน้ำยาปรับเสียง (drum tuner)

เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยรักษาสภาพเสียงและยืดอายุการใช้งานของกลองชุด

การเลือกกลองชุดอย่างเหมาะสมถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการเรียนรู้ดนตรี การทำความเข้าใจประเภทของกลองชุดแต่ละแบบ เช่น กลองอะคูสติค อิเล็กทรอนิกส์ หรือไฮบริด จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเครื่องดนตรีได้ตรงตามความต้องการและบริบทการใช้งาน ไม่ว่าจะเพื่อฝึกซ้อมในบ้าน การแสดงสด หรือการบันทึกเสียงในระดับมืออาชีพ

นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญในการเลือกกลองชุดยังรวมถึงงบประมาณ พื้นที่การฝึกซ้อม ระดับทักษะ วัตถุประสงค์การใช้งาน สไตล์ดนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “สไตล์ดนตรี” ควรเป็นเกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการเลือกกลองชุด ทั้งสำหรับมืออาชีพและผู้เริ่มต้น ซึ่งควรเลือกกลองที่สอดคล้องกับแนวดนตรีที่เล่น เช่น แจ๊ส ร็อก ป๊อป หรือละติน เพื่อสามารถแสดงออกทางดนตรีได้เต็มที่ ทั้งในด้านเสียงและบุคลิกภาพของผู้เล่น

สุดท้าย การใช้อุปกรณ์เสริม เช่น เก้าอี้กลองที่เหมาะสม ไม้กลอง หูฟัง แผ่นรองซ้อม หรืออุปกรณ์บำรุงรักษา ล้วนช่วยให้การฝึกซ้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านความปลอดภัย เสียง และความต่อเนื่องของการเรียนรู้ การลงทุนในอุปกรณ์เสริมที่มีคุณภาพจึงเป็นการส่งเสริมความสำเร็จในระยะยาวของนักเรียนดนตรีและนักแสดงมืออาชีพ

พบกันตอนที่ ๓ ฉบับต่อไปครับ

เอกสารอ้างอิง

- Ackermann, B., Driscoll, T., & Kenny, D. T. (2012). Musculoskeletal pain and injury in professional orchestral musicians in Australia. *Medical Problems of Performing Artists*, 27(4), 181–187. <https://doi.org/10.21091/mppa.2012.4037>
- Chaffee, G. (1994). *Time functioning patterns*. Alfred Music.
- Jabusch, H. C., & Altenmüller, E. (2004). Anxiety as an aggravating factor during onset of focal dystonia in musicians. *Medical Problems of Performing Artists*, 19(2), 75–81. <https://doi.org/10.21091/mppa.2004.2015>
- Jeng, F. (2014). Hearing loss and musicians: Prevention strategies. *The Hearing Review*, 21(3), 20–25.
- Lehmann, A. C., Sloboda, J. A., & Woody, R. H. (2007). *Psychology for musicians: Understanding and acquiring the skills* (2nd ed.). Oxford University Press.
- McCarthy, T. (2021). Hybrid drums: The future of drumming. *Modern Drummer Magazine*. <https://www.moderndrummer.com/article/hybrid-drums/>
- Pejrolo, A., & Metcalfe, G. (2017). *Creating music with digital audio workstations*. Oxford University Press.
- Reid, G. (2020). Acoustic vs. Electronic Drums: Which Should You Choose? *Sound on Sound*. <https://www.soundonsound.com/techniques/acoustic-vs-electronic-drums>
- Russell, J. (2010). *The Drum Set Smart Book*. Alfred Music.
- Yamaha Corporation. (n.d.). *How to choose a drum set*. https://usa.yamaha.com/products/musical_instruments/drums/drum_sets/index.html

๗ เรื่องราว จาก ๗ ผลงาน เบื้องหลังเพลงที่อุทิศให้ Johannes Brahms

เรื่อง:
กฤตยา เชื้อมวราศาสตร์ (Krittaya Chuamwarasart)
นักข่าวอิสระ

คุณเคยสงสัยไหมว่า... ทำไมนักประพันธ์เพลงหลายคนจึงอุทิศผลงานของตนให้แก่คนเดียวกัน?

Johannes Brahms (1833-1897) ไม่เพียงแต่เป็นนักประพันธ์เพลงผู้ยิ่งใหญ่ แต่ยังเป็น “แม่เหล็ก” ที่ดึงดูดความชื่นชมจากเพื่อนร่วมงานมากมาย แม้เขาจะมีบุคลิกที่แข็งแกร่ง แต่ก็ได้รับความเคารพนับถือจากศิลปินรุ่นร่วมสมัยอย่างลึกซึ้ง

Brahms ไม่เพียงเป็นนักประพันธ์เพลงผู้ยิ่งใหญ่ แต่ยังเป็น “แรงบันดาลใจ” ที่สอนให้เราเห็นว่า การสร้างมรดกที่ยั่งยืนไม่ได้อยู่ที่ผลงานเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่การเป็นแรงบันดาลใจให้คนรุ่นหลัง

วันนี้ เราจะมาเจาะลึกผ่าน ๗ ผลงานดนตรีที่อุทิศให้แก่ Brahms... และค้นพบเรื่องราวแห่งมิตรภาพ การแข่งขัน และแรงบันดาลใจที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง

๑. Joseph Joachim: Violin Concerto No. 2, Op. 11 (1857)

มิตรภาพที่เกิดจากการต่อต้านกระแสหลัก

Joseph Joachim (1831-1907) เด็กอัจฉริยะชาวฮังการี ที่เริ่มเรียนไวโอลินตั้งแต่อายุ ๕ ขวบ แต่เมื่อโตขึ้น Joachim กลับรู้สึกผิดหวังกับวงการดนตรีสมัยนั้น เขาเขียนจดหมายถึง Franz Liszt อย่างตรงไปตรงมาว่า

“ผมเข้าไม่ถึงดนตรีของคุณเลย มันขัดแย้งกับทุกสิ่งที่ผมได้รับมาตั้งแต่เยาว์วัย”

ปี ค.ศ. ๑๘๕๓ การพบกันครั้งประวัติศาสตร์เกิดขึ้น! Joachim พบกับ Robert และ Clara Schumann ในเทือกกาลดนตรี Lower Rhine และในปีเดียวกันนั้น เขายังได้พบกับ Brahms หนึ่งวัย ๒๐ ปีผู้มีความทะเยอทะยาน

การรวมตัวกันของกลุ่มนี้กลายเป็น

เป็นแกนหลักของขบวนการดนตรีที่ท้าทายปรัชญาของ Liszt และ Wagner ลูกเขยของเขา

เพื่อเป็นการยกย่องมิตรภาพและความร่วมมือในการสร้างสรรค์ Joachim จึงอุทิศ Violin Concerto ชิ้นนี้ให้แก่ Brahms

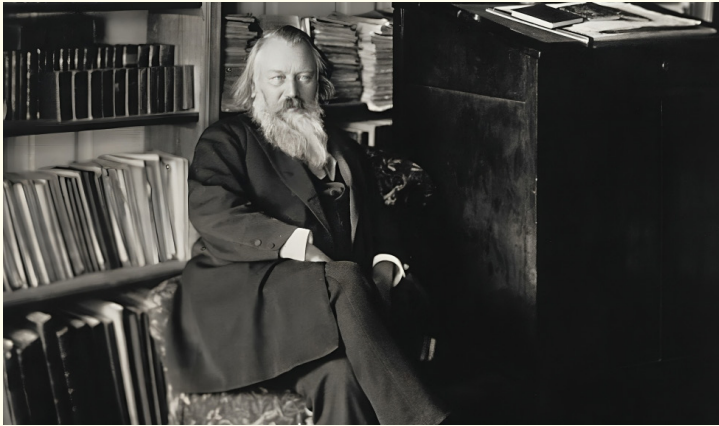
ทั้งนี้ มิตรภาพระหว่าง Joachim และ Brahms แสดงให้เห็นว่า การต่อต้านกระแสหลักร่วมกัน สามารถสร้างพันธมิตรที่แข็งแกร่งได้ เหมือนการที่ทั้งคู่หันหลังให้ Liszt และเลือกเส้นทางของตัวเอง

๒. Max Bruch: Symphony No. 1, Op. 28 (1868)

เมื่อการชื่นชมไม่ได้รับการตอบแทน

Max Bruch (1838-1920) นักแต่งเพลงชาวเยอรมัน ผู้เริ่มแต่งเพลงตั้งแต่อายุ ๙ ขวบ

ปี ค.ศ. ๑๘๖๘ Bruch เสนอให้

อุทิศซิมโฟนีแรกของเขาแก่ Brahms ซึ่ง Brahms ก็ตอบรับ แต่... Brahms จะไม่มีวันอุทิศผลงานใด ๆ ให้แก่ Bruch กลับ!

Brahms เป็นคนชอบประชดประชัน เรื่องเล่าที่เลื่องลือคือ หลังจาก Bruch บรรเลงเพลง Odysseus บน เปียโน Brahms ตอบกลับด้วยน้ำเสียงเสียดสี

“นายเอากะดาษโน้ตดนตรีมาจากไหนเนีย สุดยอดไปเลย!”

แม้ว่าเขาจะไม่ได้ประทับใจมากนัก แต่ Brahms ก็ยังคงอำนวยความสะดวกแสดงผลงานของ Bruch ในปี ค.ศ. ๑๘๗๕

แง่มุมนี้ทำให้เห็นว่า บางครั้งการได้รับการยอมรับ ก็ไม่ได้หมายความว่า จะได้รับความชื่นชมเท่าเทียมกันเสมอไป

๓. Heinrich Hofmann: Ungarische Suite, Op. 16 (ca. 1873)

การแสดงความเคารพผ่านการเลียนแบบ

Heinrich Hofmann (1842-1902) นักเปียโนชาวเยอรมันที่ในปัจจุบันแทบไม่มีใครจำได้ แต่ในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๙ ซิมโฟนี Frithjof ของเขาเคยมีชื่อเสียงมาก

ราวปี ค.ศ. ๑๘๗๓ เขาตีพิมพ์ Ungarische Suite (ชุดเพลงฮังการี)

ที่อุทิศให้ Brahms ซึ่งดูเหมือนจะเป็นการแสดงความเคารพต่อ Hungarian Dances ของ Brahms

นักวิจารณ์ Eduard Hanslick ผู้สนับสนุน Brahms เขียนถึง Hofmann อย่างนุ่มนวลว่า

“Heinrich Hofmann ไม่ใช่คีตกวีที่มีพรสวรรค์สูงส่ง แต่เป็นนักดนตรีที่มีทักษะและความน่าเชื่อถือ สามารถนำแนวคิดธรรมดา ๆ มานำเสนอในรูปแบบที่งดงามและมีรสนิยม”

บางครั้งการเลียนแบบอย่างสร้างสรรค์ก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการแสดงความเคารพ

๔. Antonín Dvořák: String Quartet No. 9, Op. 34 (1877)

เมื่อความช่วยเหลือมาในเวลาที่เหมาะสมที่สุด

Antonín Dvořák (1841-1904) คีตกวีชาวเช็กที่ทำงานอยู่ในวงการดนตรีโดยไม่เป็นที่รู้จัก จนกระทั่งปี ค.ศ. ๑๘๗๔ เขาชนะรางวัล Austrian State Stipendium ซึ่ง Brahms เป็นหนึ่งในกรรมการ

Dvořák ชนะรางวัลนี้ต่อเนื่องในปี ค.ศ. ๑๘๗๖ และ ค.ศ. ๑๘๗๗ โดยชัยชนะในปี ค.ศ. ๑๘๗๗ มีความหมายพิเศษมาก เพราะในปีนั้น บุตรสองคนของเขาเสียชีวิต ครอบครัว

ต้องการข่าวดีอย่างยิ่ง

หลังจากนั้น Dvořák และ Brahms ติดต่อกันทางจดหมาย Brahms แนะนำให้เขารู้จักกับ Fritz Simrock ผู้จัดพิมพ์ของเขา

ผลงานอย่าง Slavonic Dances ของเขาซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจาก Hungarian Dances ของ Brahms และจัดพิมพ์โดยซิมร็อกในปี ค.ศ. ๑๘๗๘ กลายเป็นหนึ่งในผลงานขายดีที่สุดในแคตตาล็อกของซิมร็อก และยังคงถูกนำมาเล่นอยู่บ่อยครั้งในปัจจุบัน

เพื่อแสดงความขอบคุณต่อการยอมรับจาก Brahms ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เขาจึงอุทิศ String Quartet หมายเลข ๙ ของเขาให้แก่ Brahms

ความสัมพันธ์ของ Dvořák และ Brahms เป็นตัวอย่างที่สวยงามของการที่ “คนที่ประสบความสำเร็จ” ยื่นมือช่วยเหลือ “คนที่กำลังดิ้นรน” โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางชาติพันธุ์หรือสถานะทางสังคม

๕. Ferruccio Busoni: 6 Études, Op. 16, BV 203 (1883)

ความชื่นชมจากเด็กอัจฉริยะ

Ferruccio Busoni (1866-1924) เด็กอัจฉริยะชาวอิตาลีที่มีวัยเด็กยากลำบาก ต้องแสดงตั้งแต่เด็ก

ระหว่างอายุ ๙-๑๑ ขวบ Busoni ศึกษาที่เวียนนา ซึ่ง Brahms ก็อาศัยอยู่เมืองเดียวกัน ต่อมาเมื่อเป็นวัยรุ่น เขากลับมาเวียนนาและได้พบกับ Brahms อีกครั้ง

Busoni แต่ง 6 Études เมื่ออายุเพียง ๑๓ ปี และอุทิศให้ Brahms อย่างเป็นทางการ

น่าสนใจที่ทั้งคู่ต่างเขียนบทแปล (transcription) ที่มีชื่อเสียงจาก Chaconne in D minor ของ Bach สำหรับเปียโนเช่นกัน

ทั้งนี้ การที่เด็กอัจฉริยะเลือก
อุทิศผลงานให้ Brahms แสดงว่า
อิทธิพลของเขาข้ามรุ่นอายุ

๖. Heinrich von Herzogenberg: String Quartet, Op. 42 No. 1 (1884)

เมื่อความรักและศิลปะปะทะกัน

Heinrich von Herzogenberg
(1843-1900) คีตกวีชาวออสเตรีย-
เยอรมันที่มีเรื่องราวซับซ้อน

ในวัยหนุ่ม เขาศึกษาด้านกฎหมาย
การเมือง และปรัชญาที่กรุงเวียนนา
แต่เขาก็มีความสนใจในดนตรีด้วย
กระทั่งปี ค.ศ. ๑๘๖๖ เขาแต่งงาน
กับ Elisabeth von Stockhausen
ลูกศิษย์ผู้เลอโฉมและมีพรสวรรค์ของ
Brahms (และเป็นคนที่เป็นที่ Brahms
แอบชอบ!)

Herzogenberg ใช้เวลาส่วนใหญ่
ในชีวิตพยายามสร้างความ
ประทับใจให้ Brahms ซึ่งมักลังเลที่
จะชื่นชมเขาอย่างเต็มที่... อาจเป็น
เพราะความอิจฉาส่วนตัว

ในท้ายที่สุด Brahms ก็ยอมรับ
อย่างไม่เต็มใจ “Herzogenberg
สามารถทำอะไรได้มากกว่าคนอื่น ๆ”

เรื่องนี้ทำให้เห็นว่า แม้แต่ศิลปิน
ใหญ่ก็เสี่ยงไม่ได้ที่จะมีอคติที่ส่งผล
ต่อการตัดสินใจงานศิลปะได้

๗. Carl Reinecke: Cello Sonata No. 3, Op. 238 (1897)

บทเพลงแห่งการอำลา

Carl Reinecke (1824-1910)
ครูดนตรีชาวเยอรมันที่เรียนกับ
Mendelssohn และ Schumann ได้
สอนนักประพันธ์เพลงชื่อดังมากมาย
เช่น Grieg, Janáček, Albéniz

Cello Sonata No. 3 ของเขา
แต่งขึ้นหลังการเสียชีวิตของ Brahms
ในปี ค.ศ. ๑๘๙๗ เป็นการคารวะ

ทั้งในด้านสไตล์ดนตรีและความโศก
เศร้าจากการสูญเสีย

วารสาร Musikalisches
Wochenblatt เขียนไว้ว่า

“โศกนาฏกรรมสมควรอย่างยิ่งที่จะได้
รับเกียรติในการอุทิศให้แต่อาจารย์ผู้
ยิ่งใหญ่ Johannes Brahms แนวคิด
ที่เต็มไปด้วยบรรยากาศทางอารมณ์
อันลึกซึ้ง ทำให้บทเพลงทั้งสามตอน
เต็มไปด้วยลักษณะอันสูงส่งและ
โครงสร้างอันมั่นคง”

บางครั้ง การอุทิศผลงานเป็น
วิธีการเผชิญกับความสูญเสียและ
ไว้อาลัยอย่างสวยงาม

ถ้าไปถึงเป็น Brahms?

๑. ผู้พิทักษ์ประเพณีในยุคแห่ง การเปลี่ยนแปลง

Brahms ยึดมั่นและฟื้นฟูประเพณี
ดนตรีคลาสสิกในช่วงที่วงการดนตรี
กำลังปฏิวัติ เขาเป็นต้นแบบแห่ง
งานฝีมือและพลังแห่งการแสดงออก

๒. พี่เลี้ยงที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

เขาไม่เพียงให้คำแนะนำ แต่ยัง
ช่วยเหลือเบื้องหลัง เชื่อมต่อกันดนตรี
รุ่นเยาว์กับสำนักพิมพ์และโอกาสต่าง ๆ
เพื่อยกระดับชีวิตให้ดีขึ้น

๓. สัญลักษณ์ทางการเมืองดนตรี

ในยุค “War of the Romantics”

การอุทิศผลงานให้ Brahms คือการ
ประกาศจุดยืนว่าอยู่ฝั่ง “ผู้นุรักษ์
นิยม” ต่อด้าน Wagner และ Liszt

๔. การรับรองคุณภาพ

การที่ Brahms ยอมรับผล
งานใคร เป็นเสมือน “ตราประทับ
คุณภาพ” ในวงการดนตรี

๕. เครือข่ายแห่งอิทธิพล

การอุทิศผลงานให้เขาเป็นการ
เข้าร่วมเครือข่ายศิลปินที่มีอิทธิพล

...

เรื่องราวของ Brahms อาจ
ทำให้เราถูกคิดได้ว่า ความยิ่งใหญ่
ไม่ได้วัดจากการที่คนอื่นอุทิศผลงาน
ให้เรา แต่วัดจากการที่เราสามารถ
เป็นแรงบันดาลใจให้คนอื่นสร้างสรรค์
ผลงานของตัวเอง

อิทธิพลที่แท้จริงคือ การทำให้
คนรอบข้างดีขึ้น ไม่ใช่การทำให้ตัว
เองดูดีขึ้น

เหมือน Brahms ที่ถึงแม้จะ
จากไปแล้วกว่า ๑๒๕ ปี แต่เรื่องราว
ของเขายังคงสอนเราถึงความหมาย
ที่แท้จริงของการเป็นแรงบันดาลใจ
ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

ที่มา

<https://interlude.hk/compositions-dedicated-to-johannes-brahms/>

<https://www.willanacademy.com/rahms-the-inspiration-of-the-master-and-his-legacy/>

<https://www.classical-music.com/features/composers/johannes-brahms>

<https://www.classicfm.com/composers/rahms/guides/rahms-facts-great-composer/johannes-brahms/>

Yamaha Acoustic Instruments

B **Bösendorfer**
DER KLANG, DER BERÜHRT

 YAMAHA
Live with Music

 th.yamaha.com   YamahaMusicThailand

“A true **victory**
is a victory over **oneself.**”

A. Jutanugarn

SCG congratulates **Pro May-Ariya Jutanugarn**
The winner of LPGA Championships

www.scg.co.th

Always with YOU

Because we believe that your time is precious
**We're determined to fulfill each and
Every One of Your Moments in Life with Happiness**

 [thaibev](#) | www.thaibev.com

MEMBER OF
**Dow Jones
Sustainability Indices**

In Collaboration with RobecoSAM

Member of DJSI Emerging Markets
Category - Food, Beverage & Tobacco
Industry Group

ThaiBev
